

Xəbər
BDU-nun müəllimi həbs olundu
yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12 sentyabr 2014-cü il Cümə № 228 (5937) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Türkiyə İŞİD-ə qarşı koalisiyaya qoşulmadı

Azərbaycan hökumətinin isə bu barədə qərarı yoxdur; ekspert iki qardaş ölkənin koalisiyada iştirakını riskli sayır...

yazısı səh.13-də

Prezident Müdafiə Sənayesi Sərgisinin açılışında iştirak etdi

yazısı səh.11-də

Ermənilərin girov götürdüyü 15 yaşlı azərbaycanlı geri qaytarıldı

yazısı səh.2-də

İnternet medianı "sıxan" daha bir qanun gəlir

yazısı səh.3-də

Xaricdə yaşayan 22 müsavətçidan Arif Hacıya dəstək gəldi

yazısı səh.4-də

Penitensiar Xidmət Əli İnsanovun işgəncə iddiasına cavab verdi

yazısı səh.5-də

Rusiya Donbası ikinci Qarabağa çevirsə...

yazısı səh.9-də

Xalq artistinin ailə üzvlərini öldürənə 12 il həbs verildi

yazısı səh.2-də

12 sentyabrda başlayan yeni tarix

yazısı səh.9-də

Zəvvarlar QMI-nin miqat qadağasından narazıdır

yazısı səh.12-də

Putin Avropanı sanksiyalarla sarsıda biləcəkmi?

yazısı səh.9-də

"Oazis"də yoxlama başlayıb

yazısı səh.15-də

Xırdalan "qaçqın"ları çadıra köçürülüb

yazısı səh.12-də

"Hafka" borclu olduğu adamları necə aldadıb?

HAFİZ MƏMMƏDOVUN ELƏ BİR YALANI ÜZƏ ÇIXIB Kİ...

Müflis olan iş adamı oğlunun və özünün bahalı maşınlarını "xarab" adı ilə gizlədibmiş; borcunu qaytarmamaq üçün bu cür yolu seçməindən sonra ona qarşı qəzəb daha da artıb; **Mənbə:** "O qədər pis vəziyyətə düşüb ki..."

yazısı səh.5-də

Qarabağ üçün "Kosovo" təhlükəsi

Azərbaycanın ən ağır məsələsində miflər və illüziyalar dönəmi başa çatır; Vaşinqton və Brüssel Moskvadan daha ədalətli və obyektiv vasitəçi olmaya da bilər

yazısı səh.8-də

Alqış Həsənoğlu:
"Hərdən bəzi rəsmi şəxslər elə yersiz açıqlamalar verirlər ki..."

yazısı səh.10-də

Ərdoğanın azərbaycanlı müşavirinin qızı niyə erməni qəzetində işləyir...

Arzu Qeybullayeva

yazısı səh.3-də

Sülhəddin Əkbər:
"Müsavətin taleyinə biganə qala bilmərəm"

yazısı səh.6-də

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

“Azadinform” saytı Azərbaycan vətəndaşı Arzu Qeybullayevanın Türkiyə ermənilərinin media orqanı olan “Aqos” qəzetində işləməsi ilə bağlı məqalə dərc edib. Məqalədə diqqət Azərbaycan vətəndaşı olan bir yazarın erməni təbliğatı ilə məşğul olan qəzetdə çalışmasına yönəldilib.

Məlumat üçün bildirik ki, Türkiyə ermənilərinin türk və erməni dillərində çıxan qəzeti “Aqos” 1996-cı il aprelin 5-dən çap edilir. “Aqos” bitki əkmək üçün qazılan çuxur, çala mənasına gəlir.

Qəzeti Luis Bakar, Hrant Dik, Harutyun Şeşetyan, Anna Turaydan ibarət İdarə Heyəti qurub. Baş redaktor Hrant Dink qısa zaman sonra “Aqos”un fikir öndəri kimi ön plana çıxıb.

2007-ci il yanvarın 19-da Hrant Dink redaksiya binasının qarşısında öldürülüb. Qəzetin indiki baş redaktoru isə Rober Koptaşdır.

“Aqos” bu gün erməni yalanlarının ən uğurlu təbliğat məşinlərindən sayılır. Dünyanın “qədim”, “mədəni”, “haqsız basqılara məruz qalan” xalqı olan ermənilər Türkiyədə milli ideyalarını bu media orqanı ilə yayır. Onu da vurğulayaq ki, “Aqos”a Türkiyə iqtidarı da sıcaq baxır. Ötən il qəzetin Türk Hava Yollarının uçaqlarında pulsuz paylanması Türkiyə toplumunun müxalif kəsimində ciddi qıcıq yaratmış, Türkiyə ilə bağlı ərazi ermənilərin təbliğat məşinə AKP iqtidarının bu çirəni yaratmasının arxasında hansı məsələlərin dayandığı geniş

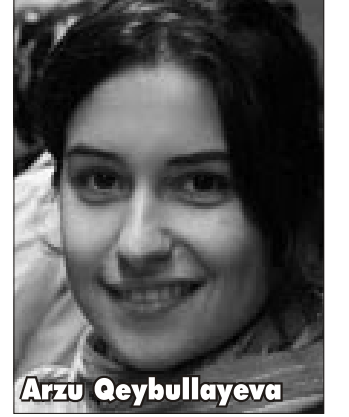
müzakirəyə çıxarılmışdı.

Qayıdaq Arzu Qeybullayevaya. “Azadinform” yazır ki, Arzu Qeybullayeva Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin keçmiş rektoru Qeybulla Qeybullayevin qızıdır: “Rektorluqdan çıxarıldıqdan sonra Qeybulla Qeybullayev bir müddət Türkiyədə işləyib. Erməni qəzetində işləyən Arzu Bakı Türk Anadolu Liseyini bitirib. 1999-2000-ci illər arasında Amerikada FLEX proqramı ilə oxuyub. Türkiyəyə 2001-ci ildə təhsil almaq üçün gedib. Bilkent Universitetinin Beynəlxalq əlaqələr fakültəsini daxil olub. Bilkentdən sonra Britaniya paytaxtında “London School of Economics and Political Science”də Qlobal Siyasət üzrə magistr dərəcəsi alıb. Daha sonra Londondan “European Stability Initiative” adlı qurumda Azərbaycan üzrə ekspert olaraq işə başlayıb. Bundan sonra Azərbaycana daha tez-tez gəlir.”

Gündəm

Ərdoğanın azərbaycanlı müsavirinin qızı niyə erməni qəzetində işləyir...

Mərhum professor Qeybulla Qeybullayevin övladı Arzu Qeybullayeva Türkiyə ermənilərinin “Aqos” qəzetində işləməsindən məmnundur; “Nə olur-olsun, işimə davam edəcəm”...

Arzu Qeybullayeva

2009-cu ildə isə ABŞ-ın Milli Demokratiya İnstitutu onu Bakı ofisində işə götürüb. Bir il sonra Arzu Qeybullayeva İstanbula dönüb. Erməni qəzetinin azərbaycanlı əməkdaşının bu ilin martında modern.az saytına verdiyi müsahibəsi bəzi mətləbləri aşkara çıxarmağa kömək edir. Müsahibədən bezi məqamları təqdim edirik:

“...Nəçə oldu ki, Türkiyədə məhz “Aqos” qəzetini seçdiniz?”

- Azərbaycan-Ermənistan üzrə apardığım işlərlə tanış idilər. Məni qəzetə dəvət etdilər. Bu barədə söhbət etdik. Sonra qəzet üçün yazmağı təklif etdilər. Mən də qəbul etdim.

- ...**Bunlar hansı işlər idi?**

- 2009-cu ildən iki ölkə arasında keçirilən kiçik miqyaslı proyektlərdə daha çox təlimçi kimi iştirak etmişəm. 2011-ci ildə isə “Imagine Center for Conflict Transformati-

on” adında kiçik təşkilata qoşuldum. Bizim mərkəz 2007-ci ildə qurulub və münəvişlərin həlli üzərində çalışır. Məqsəd insanları bir araya gətirib, onlara fikir mübadiləsi şansı yaratmaqdır.

- **Heç kimə sirt deyil ki, bir vaxtlar Qrant Dinkin redaktoru olduğunuzu “Aqos” qəzeti Türkiyədə nəşr olunan erməni qəzetidir. Orada işləyən bir azərbaycanlı kimi sizə qarşı münasibət necədir?**

- ...Qəzetdə işə başladığımdan həmişə müsbət münasibət və enerji ilə qarşılaşmışam. Burada çox mehriban komanda var.

- **Heç olubmu ki, azərbaycanlı olduğunuza görə sizin hər hansı bir yazınızın “Aqos”da çap olunmasına qadağa qoyulsun?**

- Xeyr.

- **Azərbaycanı Türkiyədə təmsil edən bir azərbaycanlı, həm də bir jurnalist kimi Azərbaycan-Ermənistanla bağlı mübahisələriniz dü-**

şürmə?

- Açıq, bu günə qədər belə bir şeylə rastlaşmamışam.

- **Hər il dünyanın müxtəlif yerlərində, eləcə də Türkiyədə Xocalı, Mart soyqırım-ları, Sumqayıt hadisələri anılır. Ermənilərin, həmçinin “Aqos”çuların sizə münasibəti, baxışları necə olur? Sizə qarşı hər hansı bir aqressiya nümayiş olunurmu?**

- Yox, belə bir şey olmur. - **Sizi “Aqos”da işləməyinizə görə qınayanlar olmayıb ki?**

- Təbii ki, bəzən qınayanlar olur. Amma bu o, demək deyil ki, mənim işim sırf kiminsə xoşuna gəlmirsə işimi atmalıyam... nə olursa-olsun işimizə davam etməliyik”.

Məqalə dərc edildikdən sonra bir sıra saytlar Arzu Qeybullayevanın tibb elmləri doktoru, professor, Müsavat Partiyasının üzvü Adil Qeybulla ilə qohum olması haqqında xəbər yayıb. “Yeni Mü-

savat”a danışan Adil Qeybulla isə Qeybulla Qeybullayevlə qohum olmasını təkbiz edib: “Mən Şəkiddənəm, Qeybulla Qeybullayev Zaqataladan. Qeybulla müəllimi uzun illər öncədən tanısam da bizim ailələrimizin heç bir qohumluq münasibətləri yoxdur”.

Başqa bir qaynaqdan aldığımız bilgiyə görə isə Qeybullayevlər etnik köken olaraq türk deyillər. Onların Zaqatalada yaşayan azlıqlara mənsub olduğu bildirilir. Mərhum Qeybulla Qeybullayev Türkiyənin Sparta Universitetinin professoru işləyib. Lakin o, indiki prezident T.Ərdoğanın AKP genel başqanı kimi müsaviri vəzifəsində də çalışıb.

□ **Aygün MURADXANLI**

İnternet medianı “sıxan” daha bir qanun gəlir

Bundan sonra facebooka da pasportla girəcəyik; **Mehman Əliyev:** “Məqsəd ictimai fikri tamamilən nəzarət altına almaqdır”

Milli Məclisin Təhlükəsizlik və Müdafiə Komitəsinin üzvü Siyavuş Novruzov elektron media ilə bağlı xüsusi tədbirlər görüləcəyini anons verib. Bunlardan biri də istər saytlarda, istərsə də sosial şəbəkələrdə istənilən istifadəçinin öncədən şəxsiyyət vəsiqəsinin seriya nömrəsini daxil edib, sonra şərh yazma biləcəyi ilə bağlıdır. S.Novruzov hesab edir ki, xarici ölkələrdə bu təcrübə var: “Bu gün saytlarda nə qədər söyüşlər, təhqirlər var. Hamısı da müxtəlif saxta adlardır. Bu, həm də digər oxucuların etiket qaydalarının pozulmasına gətirib çıxarır. Bəzən də şəxslər buna görə müsahibə verməkdən imtina edir”.

S.Novruzovun dediyinə görə, məlumatın yayılması ilə bağlı məsuliyyəti isə ilkin mənbə daşıyacaq: “İlk olaraq dezinformasiyanı kim veribsə, o, məsuliyyətə cəlb ediləcək. Çünki başqaları deyir ki, mən ona istinadən vermişəm. Bundan başqa, ilkin mənbələrin yayılan informasiyanı sonradan silmə halları da var. Bunun da həlli üçün uyğun variant tapılacaq və qanunvericilikdə öz həllini tapacaq”.

YAP-çı deputat media ilə bağlı təkliflərdən də söz açıb:

“Media müxtəlif mənbələrdən məlumat ala bilər. Amma bu, dəqiq olmalıdır. Aldığı məlumatı hər bir təşkilatın, dövlət strukturunun mətbuat xidməti ilə dəqiqləşdirməlidir. Ola bilər şəxsiyyət əleyhinə dəqiqləşdirilməmiş məlumat yayılsın. Bu zaman həmin şəxs özü qərar verəcək ki, məhkəməyə müraciət etsin, ya yox. Amma ələ strukturlar var ki, onunla bağlı dəqiqləşdirilməmiş məlumatların yayılması üzrə maddələr ağırlaşdırılacaq”.

Komitə üzvü dəqiqləşdi-

rilməmiş məlumat yayan media orqanının külli miqdarda cərimələnəcəyini bildirib: “Biz məsələ qaldıracağıq ki, “KİV haqqında” Qanuna da dəyişiklik edilsin. Belə hallarda dəqiqləşdirilməmiş məlumat yayan media orqanı külli miqdarda vəsait və digər vasitələrlə cəzalandırılacaq. Parlamentin builki payız sessiyasında bu məsələ qaldırılacaq. Bununla da tənqibat xarakterli, dəqiqləşdirilməmiş məlumatların qarşısı alınacaq. Bir də görürsən, hansısa media orqanı yazır ki, filankəs dedi əsgərlikdə filankəsin oğlunu döyüb qabırğasını sındırıblar. Nə valideynə, nə də rəsmi məlumata əsaslanırsan. Bunu da yayırsan, sonra digər valideynlər də narahat olur ki, yəqin mənim övladımı da döyürlər”.

Siyavuş Novruzov bir sıra

qanunlara ediləcək yeni dəyişikliklərlə cəzaların sərtləşdiriləcəyini də söyləyib: “Yeni qanun layihələri var. Bəzi qanunlara əlavə və dəyişikliklər də təklif edilib. Artıq komitələrdə müzakirə edilir. İş planına təqdim etdikdən sonra təsdiq olunacağına, parlamentdə müzakirə edəcəyik. Hərbi sirtin yayılması, kəşfiyyət və əks-kəşfiyyət haqda, ordu haqda mətbuatda düzgün olmayan məlumatların yayılması haqda cəzalar sərtləşdiriləcək. Siyasi partiyaların maliyyələşməsi ilə bağlı da yeni təklif var”.

“Turan” İnformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev hesab edir ki, burada məqsəd sosial şəbəkəni nəzarət altına almaqdır. Çünki mediaya tamamilən nəzarət olunur: “Pulla nəzarət olunur. Nəzarət edə bilmədiklərini dö-

yür, həbs edirlər. Seymur Hezi nümunəsində olduğu kimi. İndi isə sosial şəbəkə hədəfdədir. Yeni layihədir. Ona görə də hakimiyyət bu informasiya növünün üstünə gedəcək. Bunun mahiyyəti ondan ibarətdir. Məqsəd azad sözü tamamilən boğmaqdır”.

Müsahibimiz “saytlarda, sosial şəbəkələrdə təhqir dolu sözlər, şərhlər yazan şəxslər sizi narahat edirmi” sualına cavabda bildirdi ki, onsuz da ölkə bərbad vəziyyətdədir: “Ölkə yalan üzərində qurulub. Hakimiyyət özü insanların informasiya əldə etmək hüquqlarını pozur. İnformasiya təzyiq altında yayılır. Problem nəhəngdir. Hərbi məsələ ilə bağlı yığıncaq oldu. Bütün bunlar illərlə məqsədli şəkildə yaradılmış vəziyyətin nəticəsidir”.

M.Əliyev xatırlatdı ki, 10 il

əvvəl də redaktorlarla buna bənzər bir toplantı keçirilmişdi. Müsahibimizin sözlərinə görə, aradan keçən 10 ildə müsbətə doğru dəyişən heç nə yoxdur: “Azərbaycanla hər hansı ölkə arasında müharibə başlasa, necə tənzimlənəcək? Anormal sistem mövcuddur. Bunlar göz qabağındadır. Kommersiya təşkilatlarının informasiyalarına çıxış yoxdur.”

Proses gedir. Nəyə yeni qanun qəbul etsələr də, məhdudlaşdırmalar olsa da, qarşısını ala bilmirlər. Halbuki bu problem olmaya da bilirdi. Ölkə mətbuatında reklam bazarı yoxdur. Ən iri tirajlı qəzetlər reklamdan məhrum olublar. İnformasiya blokadası var ölkədə. Bu halda hansı yeni qanundan danışmaq olar?”

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Mehman Əliyev

“Müsavatçıları Qubad İbadoğlunu dəstəkləməyə çağırıram”

Müsavat Partiyası başqanlığın əsas iddiaçılara qurultay öncəsi partiyanın tanınmış funksionerlərindən dəstək bəyanatları davam edir. Məlum olduğu kimi, əsas iddiaçılar arasında Müsavat Divanının üzvü, tanınmış iqtisadçı-alim Qubad İbadoğlu da var.

“Qurultaydakı başqanlıq seçkilərində mən Qubad İbadoğluna səs verəcəyəm”. Bu sözləri musavat.com-a partiyanın Mərkəzi Nəzarət Təftiş Komissiyasının üzvü, tanınmış müsavatçı Əlvət Talışxanlı deyib. O, eyni zamanda bütün müsavatçıları Qubad bəyi müdafiə etməyə çağırıb.

□ NURLAN

Müsavat Partiyasının 8-ci qurultayının keçirilməsi və başqan seçilməsi ölkə siyasətinin gündəminə daxil olan əsas mövzulardandır. Partiyanın qurultayının keçirilməsi ərazi məsələsi, başqanlığa namizədlər arasında rəqabət, seçkidən sonrakı duruma bağlı müzakirələr müxalif media orqanlarının mənsətindən düşmədiyi bir vaxtda iqtidaryönlü mətbuatda bu seçkinin partiyayı dağıdacağı, kütləvi istefaların olacağı ilə bağlı proqnozlar yayılır. Bəs əslində hazırda partiyanın qərarlarında ab-hava necədir? Bu sualın izi ilə Müsavat qərarlarına baxırık.

Partiyada ilk baxışdan səsizlik müşahidə olunur. Yarıqaranlıq dəhlizdə kimsə gözə dəymir. Ancaq bu, ilkin təəssüratdır. Partiya yetkililərinin kabinetlərində qurultaya hazırlıq prosesi gedir. Otaqlardan birində partiyanın seçkilər orqanlarına namizədlər qeydiyyatı alınır. Son günlər, demək olar ki, hər gün hansısa namizədin seçkilərlə görüşü keçirilir. Bu gün isə tədbir zalında başqanlığa namizəd Tural Abbaslının Yasamal, Səbəyev və Nəsimi rayonlarından olan seçkilərlə qurultay nümayəndələri ilə görüşünə hazırlıq gedir, partiya üzvləri zalda yerini alır. Gələnlər arasında əsas müzakirə mövzusu başqanlığa namizədlər və onların keyfiyyətləri, siyasi təcrübəsi və sairidir.

Dəhlizdə partiyanın təşkilat şöbəsinin müdiri Razim Əmiraslanlı ilə qarşılaşırıq. Qurultaya hazırlıq prosesi ilə bağlı təəssüratlarını bölüşən R. Əmiraslanlı deyir ki, sentyabrın 27-də Müsavat Partiyası səkkizinci qurultayını çağırıb və bununla bağlı hər həftə intensiv olaraq təşkilat komitəsinin ic-

Bir qrup xaricdə yaşayan müsavatçı

saytımızın poçtuna müraciət yollayıb. Musavat.com həmin müraciəti tam təqdim edə bilmir - çünki orada şriftlər qarışıqdır, üslub xətalrı həddindən artıqdır. Lakin müraciətin məzmunu bundan ibarətdir ki, xaricdə yaşayan və imzaları burada dərc olunan Müsavat üzvləri başqanlığa namizədlərdən Arif Hacıyı dəstəkləyirlər:

“...Biz, bu sənədi imzalayan müsavatçı mühacirlər partiya rəhbərliyinə keçiriləcək seçkilərlə əlaqədar təşkil olunan şəffaf seçki kampaniyasını qürur hissi ilə izləyir, qarşıdan gələn qurultayın Müsavat Partiyasının və bütövlükdə cəmiyyətimizin inkişafına ciddi töhfə verəcəyinə inanırıq. Biz Müsavat Partiyasının başqanlığına namizədlərin hər birinə hörmətimizi ifadə etməklə yanaşı, qarşıdan gələn qurultayda Arif Hacıyı başqan seçilməsini Müsavatın və cəmiyyətin mə-

Xaricdə yaşayan 22 müsavatçıdan Arif Hacıya dəstək

Arif Hacı

raqlarına daha uyğun hesab edirik.

Arif Hacı istiqlalçı millət vəkilidir və yüksək dövlət vəzifəsi tut-

muş bir şəxs olaraq, güclü nətiqlik qabiliyyətinə və idarəçilik təcrübəsinə malik siyasətçidir. Gənc yaşlarından milli-azadlıq hərəkatına qoşulan Arif Hacı qısa müddətdə onun liderlərindən birinə çevrilib. Arif Hacı milli hökumətin dövründə Ərazi idarəetmə orqanları ilə iş üzrə dövlət müşaviri olaraq, müxtəlif dövrlərdə Ağdərə, Qubadlı, Füzuli uğrunda gedən döyüşlərə rəhbərlik edənlərdən biri olub. O, demokratik düşərgənin keçirdiyi çoxsaylı mitinglərin, yüz minlərlə tərəfdarın qoşulduğu kütləvi tədbirlərin mahir aparıcısı olub. Arif Hacı Müsavat Partiyasının, demokratik düşərgənin yaratdığı koalisiyaların və

İsa Qəmbərin qalib gəldiyi seçkilərin hamısında seçki kampaniyasına rəhbərlik edib. O, Müsavat Partiyasının bərpa edilməsi və gücləndirilməsi işində də ən çox xidməti olan əjdə yoldaşlarımızdan biridir... Biz inanırıq ki, Müsavat Partiyasının VIII qurultayı, ənənəvi olaraq azad demokratik və şəffaf- lıq şəraitində keçəcək, müsavatçılar doğru seçimini edəcək və qarşıdan gələn qurultayda qəbul ediləcək qərarlar Müsavat Partiyasının və bütövlükdə demokratik düşərgənin güclənməsinə ciddi təkan verəcək. Azərbaycanca istiqlalı biz gətirdik, demokratiyanı da biz gətirəcəyik! Tanrı Müsavatı qoru-

sun!

İmzalar:

Almaniya
İlham Həsən
Mehdi Xəlilbəyli
Əhməd Cəlaləyev,
İntiqam İbrahimov,
Cəngiz Qasımov,
Xəqani Həsən,
İlahə Əliyeva,
İlqar Əliyev,
Kamil Həsən,
Əkbər Xəlilov
İsveç
Sərdar Ağayev,
Əli Ağayev,
Zərrabi Kərimov,
Vuqar Davudov
Belçika
Ləman Talbova
Hollandiya
Eldəniz Yusibov,
Rəşad Sadiqov,
Kamal Qasımov,
Əli İbrahimzadə,
Səmit Məmmədov,
Eldəniz Abdurəhmanov,
Tahir Nəbilı”.

Müsavatda seçki hazırlıqları - təşkilat qaynayı

“Bu bir yarışmadır, qurultay nümayəndələri kimi seçəcəksə, müsavatçılar da həmin başqanla yoluna davam edəcək”

lasları keçirilir: “Keçən həftə ni- zamnaməyə əlavələrlə bağlı məsələlər öz həllini tapdı. Növbəti həftə isə proqramla bağlı məsələlər müzakirə olunacaq. Eyni zamanda qurultayla bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə etdiyimiz müraciətə cavab gəlib, Səttar Bəhlulzadə adına Mədəniyyət Evinə təklif edilib və yəqin bu təklif də növbəti ic- lasda müzakirə olunacaq və qərar verəcək. Qərarqahda canlanma yaranıb. Çünki həm başqanlıq seçkisi olacaq, həm Məclis üzvləri seçiləcək, eyni zamanda MNTK-ya seçkilər keçiriləcək. Həm də ilk dəfə partiya yeni başqan seçiləcək. Artıq iki nəfərin namizədliyi rəsmən qeydə alınıb, ümumilikdə isə 4 nəfər iddialı var. Namizədlər görüşlərə başlayıblar, rayon təşkilatları və qurultay nümayəndələri ilə görüşüb öz platformalarını təqdim edirlər.

Əlavə edim ki, bu qurultayda seçkilər tam şəffaf və ədalətli olacaq və bir daha Azərbaycan siyasi sistemində yeni töhfələr verəcək”.

Başqanlığa namizədlərdən kimi dəstəklədiyinə gəlincə, R. Əmiraslanlı deyir ki, namizədlər hər biri başqanlığa layiqdir və əminəm ki, bu gərginlik qurultaydan sonra başa çatacaq: “Bu bir yarışmadır, qurultay nümayəndələri kimi seçəcəksə, müsavatçılar da həmin başqanla yoluna davam edəcək. Müsavatda hər hansı parçalanmadan söhbət gedə bilməz. Namizədlər üçün bərabər şərait ya-

radılıb və ədalətli seçkiyə hazırlanıb”.

Tural Abbaslının seçkilərlə görüşünün əsas təşkilatçılarından biri, Müsavat Gənclər Təşkilatının sədr müavini Əhd Məmmədli bildirdi ki, seçkidən sonra daha güclü və daha bütöv bir Müsavat gözləyirlər: “Bu seçki Müsavat Partiyasının rayon təşkilatları arasında əlaqələri daha da gücləndirdi, namizədlər rayonlara gedib seçkilərlə görüşür, bu da partiya da canlanma yaradır. Qalibin kim olmasından asılı olmayaraq

partiya 2015-ci il bələdiyyə seçkilərinə, 2018-ci il prezident seçkilərinə daha güclü gedəcək. İstərdik ki, Müsavat Partiyası başqanının dəyişməsi həm hakimiyyətə, həm də digər partiyalar bir nümunə olsun”.

Müsavat Partiyasının komissiyası sədri və partiyanın qurucularından olan Rafiq Bəy İsmayil Tural Abbaslı ilə görüşə gələnlər sırasındadır. Qurultayla bağlı təəssüratlarını bölüşən ağısaqqal müsavatçı deyir ki, partiya başqanının gəlməsi və onun yerinə başqasının se-

layıqdır. Çalışırıam ki, bütün təşkilat üzvləri görüşlərdə iştirak etsinlər. Səsvərmə azad və ədalətli şəkildə keçiriləcək. Ola bilər ki, parçalanmaya gedən olsun. Yəqin ki, onlar kimlərsə tərəfindən idarə olunan şəxslər olacaq. Biz Yeni Azərbaycan Partiyası ilə bizim aramızdakı seçkiləri rəqabət kimi qiymətləndiririk, onlarla mübarizə aparırıq. Biz öz içimizdə mübarizə apara bilmərik. Kimin şansı böyükdürsə, kimin təbliğatı geniş aparılıbsa o da seçiləcək. Bizim də borcumuzdur ki, seçilən şəxsi təbrik edib, əvvəlki qaydada işimizə davam edək”.

Tədbir başlamazdan əvvəl başqanlığa namizəd Tural Abbaslı da qurultayla bağlı fikirlərini bölüşür: “Əsas məqsəd odur ki, insanlara bir yenilik ruhu verək. Yeni nəfəs olsun, yeni fikirlər, yeni insanlar olsun. İnsanların itən ümidləri var, onlar qayıtsın. Ən azından fərqli bir insan görsünlər. Təbii ki, gənclərin prosesə qoşulmasını təmin etmək lazımdır. Bunun üçün də gərək şəxsi nümunə ola. Gənclər görməlidir ki, Müsavat Partiyası gənc partiyadır və bura meyilli olsunlar. Ona görə mən düşünürəm ki, qalib gələrsə, Azərbaycan əhalisinin böyük bir qismini əhatə edən gəncliyinin partiya meylli artacaq və bu özünü həm siyasi arenada, həm də meydanlarda mütləq göstərəcək. Çünki hamı qəbul edir ki, gənclik olmadan mümkün deyil. Əminəm ki, seçkilər ədalətli olacaq və ümumiyyətlə nəticənin olmasından asılı olmayaraq partiyadakı fəaliyyətimizə davam edəcəyik. Biz partiya vəzifə üçün gəlməmişik, müsavatçıyıq və belə də qalacağıq”.

Daha sonra tədbir zalında hər kəs öz yerini tutur. Müsavat Partiyasının himni ilə başlayan görüşdə başqanlığa namizəd Tural Abbaslı, onun anası Başqanım Abbasova, Müsavat Məclisinin üzvü Səvinc Hüseynova, Müsavat Partiyasının komissiyası sədri və partiyanın qurucularından olan Rafiq İsmayilov və başqaları çıxış edərək seçkilərin ədalətli keçiriləcəyinə inamlarını vurğuladı və namizədlərə uğurlar arzuladılar.

□ Nərgiz LİFTİYEV
Fotolar müəllifindir

İş adamı Hafiz Məmmədovun başı üzərindəki "qara buludlar" çökür, əksinə, hər ötən gün onun iflasını daha da yaxınlaşdırır. Avropada futbol biznesinə girişən "Hafka" öhdəliyi yerinə yetirmədiyi üçün məhkəməyə verilmiş və İngiltərənin ikinci liqasında oynayan "Sheffield Wednesday" klubunun sahibi, serb əsilli iş adamı Milan Mandariç indi ondan nə az-nə çox düz 50 milyon avro təminat istəyir.

İflas səbəbindən sahibi olduğu "Baghlan Group" a daxil "Bahar enerji" şirkətində ciddi ixtisarlara aparmağa məcbur olan H.Məmmədovu işçiləri də məhkəməyə verib. Bu iddia üzrə də bugünlərdə Nərimanov Rayon Məhkəməsində proses başlayıb. Məlumatlara görə, hazırda da şirkətdə ixtisarlara davam edir. Amma "Hafka" etiraz aksiyalarının qarşısını almaq üçün bu prosesi səsiz-səmsiz, müxtəlif yollarla aparır ki, kütləvi narazılıq baş verməsin. Şirkətin iflası səbəbindən bir çoxlarının vəzifəsi aşağı salınıb, işçilərin əmək haqları azaldılıb. Bundan əlavə, əmək müqavilələrinin müddəti bitən əməkdaşlarla təkrar müqavilələr bağlanmışdır. Bəziləri kompensasiya, bir çoxları isə "öz ərizerləri" ilə işdən uzaqlaşdırılıb.

Şirkətin yerli banklara külli miqdarda borclu olduğu da gələn xəbərlər sırasında. Bəzi mənbələrin iddiasına görə, "Baghlan Group"un adına banklardan külli miqdarda vəsait alınaraq başqa istiqamətlərə xərclənib. Məlumatda o da qeyd olunur ki, "Hafka" Beynəlxalq Bankdan da gördüyü külli miqdarda krediti vaxtından xeyli müddət keçməsinə baxmayaraq geri qaytarmayıb. Bu iş də məhkəmə çəkilməsinə çevrilib...

Dəqiq rəqəm bilinməsə də, söhbətin bir neçə 100 milyon manatdan getdiyini bildirilir.

Bankın dəfələrlə xəbərdarlığına baxmayaraq, Hafiz Məmmədov nə əsas kredit borcunu, nə də faizlərə görə yığılıb qalan vəsaiti geri qaytarmayıb.

Vaxtilə Azərbaycanın ən varlı oliqarxlarından biri olan H.Məmmədovun niyə birdən-birə müflis olması və iqtidardakı nüfuzunu itirməsi barədə suallar nə qədər qəribə görünsə də, hələ də açıq qalır. İddialar içərisində o da var ki, "Hafka" bahalı əyləncələri və kazinoda vaxt keçirməyi sevdiyinə hakimiyətin qəzəbinə gəlib. Xəbərlərə görə, o, var-dövlətinin müəyyən hissəsini kazinoda itirib və hakimiyət bundan xəbər tutandan sonra onun hesablarına həbs qoyulub.

"Hafka"nın bir neçə oliqarxa da borcu var ki, onlar da indi ciddi şəkildə narahat olaraq pullarını geri istəməyə başlayıblar. Məhz bu səbəbdən son günlər "batmış biznesmenin" borclarını ödəmək üçün mülklərini satdığı barədə xəbərlər artmaqdadır. Onun hətta şəxsi təyyarəsini də satışa çıxardığı deyilir. İş adamının təyyarəsi "Golf stream" markalıdır. Bu təyyarələrin qiyməti modifikasiyasından asılı olaraq 50-100 milyon dollar civarındadır. "Baghlan Group"un Bakının mərkəzində inşa etdiyi yaşayış kompleksində mənzillərin satışına da başlanıb ki, hesablama-

"Hafka" borclu olduğu adamları necə aldadı?

Hafiz Məmmədovun elə bir yalanı üzə çıxıb ki...

Müflis olan iş adamı oğlunun və özünün bahalı maşınlarını "xarab" adı ilə gizlədibmiş; borcunu qaytarmamaq üçün bu cür yolu seçməsindən sonra ona qarşı qəzəb daha da artıb; **mənbə:** "O qədər pis vəziyyətə düşüb ki..."

lara görə, bu vəsait "Hafka"nın banklara olan faiz borcunu ödəməyə ancaq kifayət edər.

Amma bu xəbərlərin fonunda daha bir maraqlı hadisə də baş verib ki, bu da "Hafka"nın

durumunu daha da ağırlaşdırıb. Belə ki, Hafiz Məmmədovun Məmməd Araz küçəsindəki ("Milyonlar məhəlləsi" kimi tanınır) satışa çıxardığı deyilən evinin qarşısında oğluna mə-

sus bahalı maşınlar medianın diqqətini cəlb edib. "Porsche", "Mercedes Benz SLS AMG" və daha bir neçə bahalı markalı maşınların toplam dəyərinin 1 milyon dollardan çox olduğu deyilir. Bu xəbərlər tirajlandıqdan sonra "Hafka"nın borclandığı adamlar ona "pulumuzu qaytar!" tələbini daha da artırblar. Qaynağımızın xəbərinə görə, bundan sonra "Hafka" oğlunun və özünün maşınlarını iş adamlarından birinin elit dayanacağına sözlən əsl mənasında gizlətməyə məcbur olub. Borclandığı adamlara isə deyib ki, maşınlar heç də işlək vəziyyətdə deyil və satmaq üçün müştəri tapmaq çətinidir. Amma kifayət qədər əlaqələri olan borc yiyələri həmin maşınların harada saxlanılmasının izinə düşüblər.

Maşınların işlək vəziyyətdə olduğu məlum olanda isə elit dayanacaq sahibi oliqarxların hədəfinə gəlmək üçün "Hafka"dan təcili maşınları dayanaqdan çıxarmağı tələb edib. "Hafka"nın yalanının üstünün açılması onu daha da gözəndən salıb və indi maşınlar üçün həqiqi müştəri axtarışına çıxıb.

İş adamının borcunu qaytarmamaq üçün bu cür yolu seçməsindən sonra ona qarşı qəzəb daha da artıb. "Hafka"nın hərəkəti həm də belə başa düşülüb ki, o, ümumiyyətlə borclarını qaytarmaq fikrində deyil. Mənbənin sözlərinə inansa, H.Məmmədov hətta o qədər pis vəziyyətə düşüb ki, yaşadığı evin mühafizəçilərinin belə əmək haqqını verə bilmir, onlardan bir neçəsini işdən çıxarıb.

□ Xəbər xidməti

Əli İnsanovun işgəncə iddiası hüquq müdafiəçilərini hərəkətə gətirdi

Novella Cəfəroğlu: "Ədliyyə Nazirliyi yanında müvafiq komitənin üzvləri ilə bu barədə müzakirələr aparacağıq"

Elçin Behbudov: "Hər halda, onun hansısa problemi var ki, mənəmlə görüş tələb edir"
Penitensiar Xidmətdən işgəncə iddiasına reaksiya: "Əli İnsanov müəssisədəki digər məhkumlar kimi cəzasını insan şəxsiyyətinə hörməti tam təmin edən şəraitdə çəkir"

"Əli İnsanova baş qoşmaq lazım deyil. Onun nə dediyinə əhəmiyyət vermərəm". Bu sözləri editor.az-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, YAP Siyasi Şurasının üzvü Aydın Mirzəzadə hazırda məhbus həyatı yaşayan sabiq səhiyyə nazirinin yenidən Avropa Məhkəməsinə müraciət etməsini şərh edərkən deyib.

Eks-nazirin vəkili Toğrul Babayevin verdiyi məlumata görə, Ə.İnsanov bu dəfə 13 sayılı CM-dəki saxlanma şəraitindən narazılıq edir. O, həmin müəssisədə işgəncəyə məruz qaldığını, lakin buna baxmayaraq, hələ də digər cəzaçəkənlər müəssisəsinə köçürülmədiyini iddia edir. A.Mirzəzadə Ə.İnsanovun son müraciətini onun hüququ sayır: "Avropa Məhkəməsinə müraciət etmək hər bir Azərbaycan vətəndaşının hüququdur. Əli İnsanov da bu hüquqdan istifadə edə bilər. O ki qaldı onun iddialarının həqiqiliyinə, mən buna şərh vermək istəməzdim. Əli İnsanova əhəmiyyət vermək, onun bəyanatını şərh etmək niyyətində deyiləm".

Sentyabrın 10-da mətbuata ünvanlanan müraciətində keçmiş nazir işgəncələrə məruz qaldığını bildirib.

Ə.İnsanovun vəkili Toğrul Babayevin "Yeni Müsavat"a dediyinə görə, eks-nazir pozulmuş hüquqlarının müdafiəsi üçün Avropa Şurası İşgəncələrə qarşı Komitəsinə müraciət edib: "Avropa Məhkəməsinin qərarı var ki, sabiq nazir 13 sayılı müəssisədə işgəncəyə məruz qoyulub. Əli İnsanov öz müraciətində də bunları nəzərə çatdırıb". Vəkil qeyd etdi ki, eks-nazirin səhhətində elə ciddi bir problem yoxdur.

Ə.İnsanovun müraciəti hüquq müdafiəçiləri tərəfindən də həssaslıqla izlənir. Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu qəzetimizə bildirdi ki, sentyabrın

Əli İnsanov

12-də Ədliyyə Nazirliyi yanında müvafiq komitənin üzvləri ilə bu barədə müzakirələr aparacağıq: "Biz çalışacağıq ki, komitə üzvləri həm Əli İnsanov, həm Leyla Yunus, həm də İntiqam Əliyevlə görüşsün. Bizi komitəyə daxil etməzlər, heç olmasa özləri görüşsünlər, vəziyyəti aydınlaşdırınlər".

Ədliyyə Nazirliyi yanında İctimai Komitənin üzvü Əli-məmməd Nuriyev isə dedi ki, Ə.İnsanov tərəfindən onlara hər hansı müraciət daxil olmayıb: "Əgər daxil olsa, gedib araşdırarıq. Bizim səlahiyyət müddətimiz bir müddət idi başa çatmışdı, ona görə də cəzaçəkənlər müəssisələrinə getmirdik. Artıq səlahiyyətlərimiz yenidən

bərpa olundu və cəzaçəkənlər müəssisələrinə gedəcəyik. Şəxsən mənə hər hansı bir müraciət daxil olmayıb, ona görə də əlavə bir fikir söyləməyə çətinlik çəkirəm".

İşgəncələrə qarşı Azərbaycan Komitəsinin sədri Elçin Behbudovun dediyinə görə, Ə.İnsanov onunla görüşmək istəməsi də buna imkan verilmir: "Dəfələrlə vəkil vasitəsilə mənə müraciət edib ki, "Elçin müəllim, sizinlə görüşmək istəyirəm". Çox təəssüflərlə olsun ki, mənə Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən icazə verilmir. Dəfələrlə Penitensiar Xidmətə, Ədliyyə Nazirliyinə müraciət etsəm də, görüşə şərait yaratmırlar. Deyirlər Nazirlik yanında İctimai Komitəyə müraciət etsin. Mən də deyirəm ki, Əli İnsanov mənə görmək istəyir, niyə imkan verirsiniz görüşməyə? Əli İnsanov dənən səhiyyə naziri idi, bu günə cəza çəkir, ancaq onun da hüquqları var, heç kim onun hüquqlarını poza bilməz. Hər halda, Əli İnsanovun hansısa problemi var ki, mənəmlə görüş tələb edir, yoxsa mənə duza qoymaq üçün görüş istəmir ki. Demək, nəse şikayəti var ki, mənəmlə görüşmək istəyir, amma buna da imkan verilmir". E.Behbudov dedi ki, bu barədə beynəlxalq təşkilatlara da məlumat verib: "Əməkdaşlıq etdiyim təşkilatlar mənəndən soruşanda demişəm ki, dəfələrlə mənə müraciət edib, görüş istəyib, ancaq şərait yaratmırlar. Vəziyyət belədir, ancaq Ədliyyə Nazirliyi ilə dava edən deyiləm ki".

Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə isə "Yeni Müsavat"ın sorğusuna cavab olaraq

bunları bildirdilər: "Məhkum Əli İnsanovun vəkili Toğrul Babayevin açıqlaması ilə bağlı Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar xidmətinə ünvanladığınız suala cavab olaraq bildiririk ki, 13 sayılı cəzaçəkənlər müəssisəsində saxlanılan məhkum Əli İnsanov müəssisədəki digər məhkumlar kimi cəzasını insan şəxsiyyətinə hörməti tam təmin edən şəraitdə çəkir. Penitensiar Xidmətin 13 sayılı cəzaçəkənlər müəssisəsində dözülməz şərait barədə verilən məlumatlar həqiqi əks etdirmir. Penitensiar Xidmətin tabeliyində olan cəzaçəkənlər müəssisələrində saxlanılan hər bir şəxs AR Cəza İcra Məcəlləsində nəzərdə tutulan hüquqlardan tam həcmdə istifadə edirlər. Belə ki, azadlıqdan məhrum edilmiş şəxslərin ictimai faydalı əməklə, bədən terbiyəsi və idmanla məşğul olmaq, istirahət etmək, tibbi, hüquqi və psixoloji yardımlar almaq, dini ayinlərin icra edilməsində iştirak etmək, təhsil almaq və peşə hazırlığı keçmək kimi əsas hüquqları cəzanı icra edən orqan tərəfindən tam təmin olunub. AR CİM-in 10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş həmin hüquqların həyata keçirilməsi üçün digər müəssisələrdə olduğu kimi, 13 sayılı cəzaçəkənlər müəssisəsində də tam şərait mövcuddur. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, Avropa Şurası, ATƏT və Avropa İttifaqının aidiyyəti qurumlarının, Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin və müxtəlif beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrinin Penitensiar Xidmətin tabeliyində olan müəssisələrə baş çəkmələri zamanı yarıdılmış həmin şərait dəfələrlə qeyd olunub".

□ E.PAŞASOY

13 il əvvəl sentyabrın 11-də Nyu-Yorkun Manhetten səmtində yerləşən və Dünya Ticarət Mərkəzinə məxsus olan əkiz qüllələr qacırılmış təyyarələrlə taran ediləndə biz redaksiyada oturmaşdıq və televizora baxırdıq. Dünyanın əksər telekanalları hadisə yerindən canlı yayım verir, artıq sərnəşin dolu təyyarə ilə vurulmuş və tüstülənən qüllələrdən birini göstərirdilər. O sırada ikinci bir təyyarə canlı yayımda ikinci qoşa qülləni də vurdu. Alov ərşə qalxdı. Yüz milyonlarla insan bunu canlı-canlı gördü. Sonra qüllələr çökdü, buna isə artıq milyardlarla insan tamaşa etdi.

Xalid KAZIMLI

Həm kimi otaqda oturan və televizorda gördükləri mənzərədən şokda olan jurnalistlərdən biri "bu, kimin işi ola bilər" deyə soruşdu və buna cavab olaraq "Yeni Müsavat"ın analitiklərindən biri diləndi: "Bin Ladenin işi olacaq. Nayrobidə də belə bir hücum təşkil etmiş, ABŞ səfirliyini vurmuşdu".

Bu, o vaxt idi ki, hələ Amerikanın özündə də əkiz qüllələrə, Pentaqona hücumun kim(lər) tərəfindən təşkil edildiyinə dair heç bir versiya yox idi. Üstündən yarım saat keçəndən sonra əməkdaşımızın versiyası təsdiqləndi, həm bin Ladenin adını çəkməyə başladı.

11 sentyabr qədr Üsamə bin Ladenin adını yalnız siyasi dairələrdə, media qurumlarında bildirilsə, 11 sentyabrda artıq o, dünya şöhrəti qazandı, adı dillər əzbəri oldu.

Ərəb ölkələrinin bir çoxunda insanlar küçəyə çıxıb sevinc göstəriləri düzənliyir, karnaval keçirirdilər. ABŞ-ın açığına bin Ladene tərəfdar çıxanların miqyası birə yüz artmışdı. Rusiya

Əsrin taranı

isə ənənəvi olaraq bu terror aktında "şübhəli məqamlar" axtardı və "tapdı".

Elə 11 sentyabrın ertəsi günü Rusiya mətbuatında bu hü-

cumun ABŞ xüsusi xidmət orqanlarının öz işi ola biləcəyinə dair versiya ortaya atılmışdı. Məqsəd dünya hegemonuna çevrilmək üçün Əfqanıstan və İraq kimi ölkələrə soxulmağa bəhanə əldə etməkdir.

Bu proqnoz özünü doğrultdu, bir neçə aydan sonra ABŞ bin Ladenin gizləndiyi Əfqanıstana, təxminən yarım il sonra İraqa qoşun yeritdi. An-

Dünyanın ən qüdrətli dövlətinin baş şəhəri və Müdafiə Nazirliyi vurulmuşdu. Ölkənin prezidenti qorxusundan bünkerdə gizlənməyə məcbur olmuşdu. Dünyanın dörd bir yanında müharibə aparmağa qadir olan ABŞ öz evində bir zərbəylə məğlub duruma salınmışdı və s.

Buna baxmayaraq, 11 sentyabrı ABŞ-ın özünün təşkil

etməsi, milyardlar qazanmaq üçün. Əfsanə söhbətdir.

ABŞ Əfqanıstanda olduğu müddətdə 2 trilyon dollara yaxın vəsait itirib? Bir o qədər də İraqda gedib. Minlərlə ABŞ əsgəri partizanlarla müharibədə ölüb. Bu dövlətin dünyaya ağılıq etmək niyyəti varısa da, o məhz Əfqanıstan və İraqda gömüldü. Çünki məhz 11 sentyabrdan sonra Rusiya tədrisən dirçəlməyə, yəni dünya hegemonluğuna ortaq olmaq yolunda böyüməyə başladı. Hazırda, göründüyü kimi, Rusiya Avropada meydan sulamaqdadır, hamı onun qabağında qaçır.

Əkiz qüllələrin altında kiçik miqyaslı nüvə partlayışı törədilməsi və qulağa xoş gələn versiya da absurddur. Nüvə partlayışı gerçəkdən də olubsa, həmin gün on minlərlə insan radioaktiv şüalanmaya məruz qalmalı idi və bu, mütləq qalmaqal doğurardı.

Bu kimi versiyaları ortaya qatı anti-ABŞ ovqatlı dairələr atr.

Əlbəttə, ABŞ-ın xarici siyasətini istənilən qədər tənqid etmək, pisləmək olar, ancaq bu cür böyük hadisələri üstündən müəyyən müddət keçdikdən sonra tamam başqa cür, həm də sırf yalan-yanlış şəkildə təqdim etmək, dünyanın terrorla, quldarlıq quruluşuna xas idarəetmə metodlarıyla idarə etmək istəyənlərin xeyridir.

Bir də bin Laden sağ olduğu müddətdə hər il 11 sentyabr ərəfəsində dünya müsəlmanlarına müraciət edir, ABŞ-ı öz evində məhv etməyin mümkünlüyündən danışır, cihad çağırır, 11 sentyabr terakti ilə öyünürdü.

Bütün bunlardan sonra hələ də 11 sentyabr məsələsində gizli bağlılıqlar, şübhəli məqamlar, "ilginc təfərrüatlar", "ifşaedici nüanslar" axtarmaq və tapmaq ya məqsədli diskreditasiya cəhdidir, ya da paranoik sapıntıların nəticəsidir.

"Müsavatın taleyinə biganə qala bilmərəm"

Sülhəddin Əkbər: "Liderin dəyişməsi Müsavat Partiyasına da təsirini göstərəcək"

Müsavat Partiyasının sentyabrın 27-nə nəzərdə tutulan qurultayına sayılı günlər qalıb. İndi "görəsən, Müsavatın yeni başqanı kim olacaq" sualı ətrafında ciddi müzakirələr gedir, bir çoxları hətta namizədlərdən kimin daha çox şanslı olduğunu açıqlamaqdan çəkinmir. Eyni zamanda Müsavat Partiyasında başqanlıq namizədlər arasında qızğın mübarizənin getdiyi də açıq-aydın görünür. Hər bir namizəd başqan olmaq üçün öz təbliğatını aparır. İddiaçıları yaxın münasibətləri olan tanınmış şəxslər də təbliğat istiqamətində öz mövqelərini ortaya qoymağa çalışırlar. Uzun illər Müsavat Partiyasında fəaliyyət göstərmiş, hazırda isə Müsavatın üzvü olmayan siyasətçilərin də hansı mövqə sərgiləmələri, proqnozları maraqla izlənilir.

Müsavat Partiyası Məclisinin keçmiş sədri, hazırda Azad Demokratlar Birliyinin sədri olan Sülhəddin Əkbərle danışdı onun da mövqeyini öyrəndik.

Sülhəddin Əkbər bildirdi ki, Müsavatın qurultayı və başqan seçkisi ilə bağlı prosesi izləyir: "Təbii ki, Müsavat Partiyasının taleyinə mən biganə qala bilmərəm. İnanıram ki, müsavatçı dostlarımız Müsavat Partiyasının

gələcəyinə, birliyinə səs verəcəklər. Elə bir şəxsə səs verəcəklər ki, Müsavat həm daxildən güclənəcək, eyni zamanda müxalifətin birliyinə öz töhfəsini verəcək. Mən arzu edərdim ki, müsavatçı dostlarımız seçimlərində yanılmasınlar.

Mən Müsavatda başqanlıq postu uğrunda gedən mübarizəni yaxından izləyirəm. Lakin başqanlıq iddialılardan kimin şanslarının çox olması barədə suala ad çəkərək cavab verməyi, şəxslərin imkanlarının qiymətləndirilməsini siyasi etika baxımından düzgün hesab etmirəm. Bu,

caq ABŞ dünya hegemonu ola bilmədi, əksinə, 11 sentyabrdakı terror hücumundan sonra bu dövlətin hegemon obrazı sarsındı zərbə aldı.

etməsinə dair versiya getdikcə güclənməyə başladı və bu gün az qala dünyanın yarıdan çoxu inanır ki, 11 sentyabrı ABŞ özü törədib. Hətta əkiz qüllələrin al-

da partiyalar əsasən liderin ətrafında formalaşdığı üçün liderin dəyişməsi partiya bu və ya başqa dərəcədə təsir edir. Müsavat Partiyasına da təsirini göstərəcək. Amma istənilən halda demokratik bir qurum kimi partiya yenilənməlidir, yeni qüvvələr yeni siyasi baxışlarla, yeni ideyalarla rəhbərliyə gəlməlidir. Mənə elə gəlir ki, Müsavatın da çox ciddi şəkildə buna ehtiyacı var. Həm yenilənməyə, həm də yenidən xalqın etimadını qazanmağa böyük ehtiyacı var. Müsavatın potensialı bunu üçün yetərlidir. Müsavatçı dostlarımız düzgün seçim edərlərsə, mənə, Müsavat Partiyası bu qurultaydan güclənərək çıxı biləcək. Bəzilərdə bu düşüncə var ki, İsa Qəmbər başqanlıqdan getdikdən sonra partiyanın zəifləməsi qaçılmazdır. Amma onu nəzərə almaq lazımdır ki, partiya onsuz da 2003-2005-ci ilə müqayisədə bu gün zəifləyib. Əgər bugünkü nöqtəni çıxış nöqtəsi kimi götürsək, mənə elə gəlir ki, Müsavat elə bir seçim edə bilər yeni gələn lider və onun komandası partiyayı daha da irəliyə aparabilir. Bu potensial Müsavatda var".

"Müsavatdan dövlət olacağı halda qurultayda iştirak edəcəksiniz" sualına isə S.Əkbər belə cavab verdi: "Əgər ölkə daxilində olsam məmnuniyyətlə iştirak edərdəm".

Etibar SEYİDAĞA

AzDP müxalifətin yeni imzaladığı xartiyaya qoşulub

Yeni yaranan Azad Demokratlar Partiyası qeydiyyat alması üçün hakimiyyətin qərarını gözləyir. Partiyanın qurultayından iki ay keçib, qeydiyyat alınmaq üçün sənədlər Ədliyyə Nazirliyinin Qeydiyyat və Notariat Baş İdarəsinə göndəriləndə hələ məsələ açıq qalır. Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər "Yeni Müsavat"a məlumat verib ki, partiyanın sənədlərini qurultaydan az sonra Ədliyyə Nazirliyinin Qeydiyyat və Notariat Baş İdarəsinə təqdim ediblər, lakin bir müddətdən sonra qeydiyyat üçün müraciət ərizəsinin Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi müvafiq formaya uyğun olmadığını əsas gətirilərək sənədlər baxılmadan geri qaytarılıb: "Biz qısa zamanda həmin göstərilən formaya uyğun şəkildə ərizəni tərtib edib yenidən sənədlərimizi avqustun 15-də müvafiq idarəyə təqdim etmişik. Amma hələlik bizə yeni cavab yoxdur və hansısa bir məlumatımız da yoxdur".

Qeyd edək ki, partiyanın bayrağında yer alan qartal şəkli bəzi suallara səbəb olmuşdu. Bəziləri qartal şəklini PKK-nın simvolundakı qartalə işarə kimi belə, yozmuşdu. S.Əkbər bildirdi ki, partiyanın bayrağında yer alan qartal şəkli oğuz eli ilə bağlıdır: "Qartal həm qədim türklərin, həm də azadlığın simvoludur. Qartalin mənası burada azadlığın qoruyucusu mənasını verir. Bu baxımdan gerbimizdə və bayrağımızda qartal şəkli yer alıb".

S.Əkbər onu da məlumat verdi ki, rəhbərlik etdiyi partiya ötən həftə KXCPC qərarında bir neçə partiya tərəfindən imzalanan "Demokratiya müdafiəsi haqqında" xartiyaya sentyabrın 10-da qoşulub: "Ötən həftə xarici səfərdə olduğum üçün həmin toplantıda iştirak edə bilmədim. Lakin sentyabrın 10-da sənədi mən də imzaladım".

E. SEYİDAĞA

Müsavət Partiyasının qurultayı yaxınlaşdıqca siyasi gündəmdə partiya ilə bağlı müzakirələr artıb. Müzakirələrin ən qızgın hissəsi, şübhəsiz, partiya daxildir. Müzakirələrin müsbət tərəfi müsavətçilərin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasında müstəsna xidmətləri olan Müsavat Partiyasını qorumaq, onu bu günlərin sınağından uğurla çıxarmaq üçün qüvvələrin səfərbər edilməsidir.

Ancaq bezi müsavətçilər o qədər hissə qapılır ki, özünü Müsavat Partiyasına "bir köynək" də yaxın göstərmək üçün tarixi faktları saxtalaşdırır, hətta bərpa prosesində iştirak etdiyini deyir. Yaşlı və orta nəsəl müxalifətçilər Müsavat Partiyasının 71 ildən sonra müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycanda yenidən fəaliyyətə başlaması prosesini yaqın ki, xatırlayır. Hissə qapılanların yaddaşlarını təzələmək və nisbətən gənc nəsle, eləcə də oxucularımıza bu haqda dolğun bilgi vermək üçün 1992-ci il iyulun 2-də Müsavat Partiyasının bərpası ilə bağlı bütün prosesi işıqlandırmaq qərarına gəldik.

Müsavət Partiyasının bərpası ilə bağlı proses Ankaradan başlayıb. Bu haqda sənəddə yazılıb:

"71 il mühacirətdəki fəaliyyətindən sonra Müsavat Partiyasının Azərbaycana qaytarılması haqqında. Buna uyğun olaraq Türkiyədəki Azərbaycan Milli Müsavat Xalq Partiyası Mərkəzi Komitəsi Başqanlıq Divanı qərara alır:

1. Müsavat Partiyası Başqanlıq Divanı, 10 iyul 1991-ci il tarixdə keçirmiş olduğu toplantıda 71 ildən bəri mühacirətdə fasiləsiz olaraq milli bağımsızlıq hərəkatına öndərlik edən Müsavatın 80-ci quruluş ildönümü münasibətilə, siyasi fəaliyyətlərinə rəsmən fəal bir surətdə Ana Vətən Azərbaycanda yenidən başlamasına və bu qayda ilə ölkədə təşkilatlanmasına qərar verilir.

2. Birinci maddədəki qərarın işığı altında Müsavatın Azərbaycanda rəsmən yenidən qurulması, təşkilatlanması, yayılması və Azərbaycanın siyasi həyatındakı yerini ala bilməsi istəyi ilə siyahıda adları yazılı şəxslərin Qurucu üzvlər olaraq təsvibinə, Divanın 21 mart 1992-ci il tarixdəki 12 sayılı iclasında qərar vermişdir.

3. İkinci maddədəki qərarın həyata keçirilərək, gerçəkləşməsi üçün sayın Nəsim Nəsimzadəyə tam yetki verilmişdir.

4. Müsavat Partiyasının ikinci maddədə bəhs edilən siyahıdakı qurucu üzvləri, partiyanın yenidən quruluş tarixi olaraq 28 May 1992-ci il tarixi qəbul etmələri, siyasi görüş və bağımsızlıq mücadiləmizin təməl fəlsəfəsinə uyğun düşəcəkdir. Azərbaycanda Müsavat Partiyasının yenidən rəsmən qurulduğu eyni gün həm Bakıda, həm də Ankarada keçiriləcək olan geniş bir mətbuat konfransı ilə bütün dünyaya elan ediləcəkdir.

5. Müsavat Partiyasının yenidən bərpasını təqib edən beş gün içində partiya qurucuları öz aralarında vəzifə bölgüsü apararaq, vəziyyəti, seçimi 21 gün içində Divana bildirəcəkdir. Bu rəsmi işlər tamamlandıqdan sonra Azərbaycan Cümhuriyyətində Müsavat Partiyası Di-

Müsavət 71 il sonra necə bərpa edildi - siyahı

Partiyanın tarixi haqqında fantaziya quranlara qısa xatırlatma

sonra Bakıda tamamlanır. "Yeni Müsavat" qəzetinin 9 iyul 1992-ci tarixli sayında Müsavat Partiyasının Bərpa Mərkəzinin mətbuat konfransı haqqında xəbərdə yazılıb: "2 iyulda Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin qərarında Müsavat Partiyası Bərpa Mərkəzinin mətbuat konfransı keçirildi. "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redктору Rauf Arifoğlunun apardığı mətbuat konfransında İsa Qəmbərov, Nəsim Nəsimzadə jurnalistlərin suallarına cavab verdilər.

Müsavət Partiyasının bərpası ictimai-siyasi tarixi zərurətdir. Onun proqram əsaslarında müstəqil, demokratik Azərbaycan dövləti, vahid Azərbaycan etnik-mədəni bütövlüyü, azad Qafqaz evi, türk xalqlarının mədəni-siyasi birliyi və sosial-iqtisadi sahədə milli təsənüdün əldə edilməsi kimi yaxın gələcəyin ümid məqsədləri dayanır.

Müsavət Partiyasının

Bərpa Mərkəzinin üzvləri:

- Abbas Abdulla*
- Ağamalı Sadiq*
- Aydin Balayev*
- Arif Hacıyev*
- Vurğun Əyyubov*
- İbrahim İbrahimov*
- İsa Qəmbərov*
- İsmayil Şıxli*
- Məryəm Həsənova*
- Mirbaba Babayev*
- Mürşüd Məmmədov*
- Nəsim Nəsimzadə*
- Niyazi İbrahimi*
- Niyazi Mehdi*
- Rafiq İsmayilov*
- Rauf Arifoğlu (Şenol)*
- Rizvan Hüseynov*
- Sabit Bağırov*
- Sədrəddin İsmayilov*
- Tofiq Qasımov*
- Yusif Səmədoğlu*
- Şövkət Tağıyeva*
- İxtiyar Şirinov*

28 iyunda Müsavat Partiyası Bərpa Mərkəzinin ümumi yığıncağında rəhbər orqanlar seçilib. Seçkilərin nəticələri:

- Sədr - İsa Qəmbər*
 - Birinci katib - Nəsim Nəsimzadə*
 - Təşkilati işlər üzrə katib Sabit Bağırov*
 - İdeoloji işlər üzrə katib - Aydın Balayev*
 - Maliyyə işləri üzrə katib - Məryəm Həsənova*
 - Mətbuat işləri üzrə katib - Rauf Arifoğlu*
 - Əlaqələr üzrə katib - Niyazi İbrahimi*
 - Nəzarət qrupunun sədri - Vurğun Əyyubov*
 - Nəzarət qrupunun üzvləri - Şövkət Tağıyeva və Rizvan Hüseynov seçilib.*
- Tarixi sadəcə yaratmaq yox, yazmaq da gərəkdir. Ən azı gələcəkdə ona sahib çıxanlar buna haqqı çatanlar olsun deyə.

□ **Aygün MURADXANLI**

Qocanın rəngli yuxuları...

Qoca rəngli yuxular görürdü. Görürdü ki, dənizin sahilində bap-balaca şir balaları oynayırdı... Bu, Ernest Heminquey "Qoca və dəniz" povestindən. Təbii ki, mənim öz interpretasiyamda, yadımda necə qalıbsa elə... Bəli, bu həftə E.Heminquey anandan olmasından 115 il keçdi. Mən əvvəl onu on dahi şizofrenikdən biri kimi təqdim etmək istədim. Ona görə ki, bu yazıcının həyatında belə bir böyük dərd olub-deyilənlərə və yazılanlara görə o, şizofreniya xəstəliyindən əziyyət çəkmiş.

Təbiətin və taleyin həqiqətən də sirli, müəmmalı işləri olur. Bir də görürsən ki, fiziki çatışmazlıqla olan adam böyük sənət əsərləri yaradır. Bu Yaradanın öz siriidir - bir tərəfdən məhrum edir, o biri tərəfdən mükafatlandırır...

Axır vaxtlar yazıçılara çox mürciət edirəm. Səbəbi budur ki, onlar mənim uşaqlığımda bir hissəsidir. Heminqueyi ilk dəfə nə vaxt oxumuşdum? Doğrusu, yadımda deyil, məktəb vaxtları idi. Əvvəlcə "Qoca və dəniz"-i, sonra da "Əlvida, silah"ı və bir neçə hekayəsini oxudum.

Etiraf edirəm ki, Amerika yazıçılarından mənə ən çox təsir edən Cek London olub. İlahi, onun hekayələri! Onlar necə də gözəldi! Hələ "Dəmir daban", "Martin İden" demirəm! Fikirləşirdim ki, C.Londonun sonra daha heç bir amerikalı yazıçı mənim qəlbimə yol tapa bilməz. Amma "Qoca və dəniz" oxuyandan sonra gördüm ki, yox, səhv etmişəm - Amerika ədəbiyyatının açılmamış səhifələri hələ çoxdur...

Heminquey insan kimi də maraqlı olub. Hələ də bəziləri onun təsadüfən öldüyünü, bəziləri isə intihar etdiyini deyirlər. Burada sübut kimi bir az əvvəl qeyd etdiyim şizofreniyə məsələsindən də yararlanırlar. Məsələ bundadır ki, deyilənə görə, ruhi xəstəliklərin ekseriyətinin müalicəsi yoxdur, ona görə də onlar insanı çox asanlıqla fatal sonluğa-ölümə doğru sürükləyə bilir...

Heç nəyi idealizə etmək istəmirəm. Amma mənə bu son illərdə bir məsələ həmişə düşündürüb. Mühərribə qulağımdan dibində olduğu halda bizimkilər bu haqda hələ kitablarından oxuduqlarının əsasında yazırlar. Heç kimi və heç nəyi qınamıram.

Amma ədəbiyyatda bir Heminquey nümunəsi var. O, bir gün silaha "Əlvida!" deyəndə bu, çox təbii göründü. Ona görə ki, bu sözü yazan barmaqlar silah da tutmuşdu, mühərribəni görmüşdü... Ona görə də onun dilindən "Əlvida, silah!" sözləri daha səmimi səslənirdi...

Bəlkə də artıq Heminquey də dəbdə deyil. Müasir görünmək istəyənlər həmişə ədəbi moda arxasında gizlənməyi sevir. Amma ədəbiyyat geyim deyil, onunla insan eynilərinə örtə bilməz. Ədəbiyyat bunun üçün deyil.

Amma ədəbiyyat insanın fiziki və mənəvi gücünün güzgüsü olur. Ona görə ki, ədəbiyyat daha çox güzgüdür, örtük deyil...

Qayıdıram "Qoca və dəniz"ə. Qoca dənizçidə dəhşətli inad var. Mən bilmirəm, onun bu inadı kökünü haradan götürür? Bəlkə C.Londonun təsvir etdiyi "ağ adamlar"dan, ya da ki, inadda onlardan da geri qalmayan hindulardan? Yoxsa bu inadda bir ispan mənşəyi var? Bəlkə onda ispanların dənizçi ruhu, ya da matodorların gücü gizləniib?

Bilmirəm. Heminqueyi psixoloji baxımdan təhlil etmək üçün onun yaradıcılığını bir o qədər də yaxşı bilmirəm. Amma çox istərdim ki, onun yaradıcılığının etno-psixoloji xəritəsini çəkim...

Ümumiyyətlə, nəsr, xüsusən də roman sırf Avropa hadisəsidir. Mən bunun da kökləri haqqında çox düşüncüm. Amma tapa bilməmişəm.

Bir ara Avropanın fəlsəfi roman təcrübəsinə baş vurdum, amma bir nəticə hasil edə bilmədim. Bəlkə də bu, 18-ci əsr üçün, Fransanın ensiklopedistlər dövrü üçün xarakterik idi? Bildiyim odur ki, bir vaxt fəlsəfə o qədər populyar olmuşdu ki, ədəbiyyatdan fəlsəfəyə yox, fəlsəfədən ədəbiyyata gəlirdilər...

Heminquey o qədər də fəlsəfi deyil. Amma hər halda iki fəlsəfə mövcuddur. Biri onun həyat fəlsəfəsi idi ki, onu Kubada yaşamağa vadar etmişdi. İkincisi isə onun ədəbiyyat fəlsəfəsi idi. Yazıçıdan daha çox onun ədəbiyyat fəlsəfəsi qalır. Həyat fəlsəfəsi isə daha çox bioqrafia üçün, psixoloq və psixo-analitiklər üçün önəm kəsb edir. Onlar bu yolla yazıcının bu və ya digər ədəbi tapıntısını bioqrafik prizmadan yozmağa çalışırlar...

Olsun. Əsas odur ki, bu dünyada rəngli yuxular gören bir qoca olub. Onun yuxusuna balaca şir balaları girirdi, dəniz sahilində oynayan şir balaları...

Rəsmi Kiyev Ukraynanın şərqiində separatçılıq dalğasını hələ ki kardinal şəkildə yatıra bilməyib. Bunun ən birinci səbəbi əlbəttə ki, bölgənin Rusiya ilə min kilometrərlə həmsərhəd olmasıdır. O üzədən bir neçə gün öncə Minskə tərəflər arasında imzalanmış atəşkəs razılaşmasını da Moskva istənilən an sərbəst edə bilər. Bu isə yəqin ki, Qərbin Rusiyaya qarşı yeni, daha ağır sanksiyaları işə salıb-salmayacağından asılı olacaq.

siyasətinin yedəyində getməkdə suçlayıb. Ağ Ev administrasiyasının Soçi görüşünün Rusiya tərəfindən təşkil edilməsini alqışlamasında heyrətə gələn Şaffer deyib: "Yeni həqiqətən dəmi Vaşinqton Gürcüstandakı və Ukraynadakı hadisələrdən dərs öyrənmədi?"

Analitik hesab edir ki, Qarabağ konfliktinin alovlanması qarşısını almaq və Putini yeni əraziləri işğal etməkdən ötrü bəhanədən məhrum etməkdən ötrü prezident Barak Obama Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərini Vaşinqtona çağırmağı

12 sentyabrda başlayan yeni tarix

Azer RƏŞİDOĞLU

12 sentyabr 2001-ci ildə dünyada yeni tarixin əsası qoyuldu. 11 sentyabr 2001-ci ildə Nyu-Yorkun məşhur "Əkiz göydələnləri"nin, həmçinin Vaşinqtonda Pentaqonun binasının terrorçuların hücumuna məruz qalması ilə dünyada yeni proseslər cərəyan etməyə başladı.

Dünya siyasətində köklü dəyişikliklərə səbəb olan tarixi hadisələr 13 il öncə baş verənlərə yenidən nəzər yetirməyi zəruri edir. Lakin hələ də baş verən hadisələrin əsl qiymətini birmənalı şəkildə vermək mümkün olmayıb.

11 sentyabr olaylarını təhlil edən ekspertlərin əksəriyyəti bu qənaətdədir ki, terror aktı ABŞ xüsusi xidmət orqanlarının razılığı və təhriki ilə həyata keçirilib.

Daha bir məqama da diqqət yetirək ki, terrorla rəsmi şəkildə adı hallandırılan "əl Qaidə" ötən əsrin 80-ci illərində ABŞ tərəfindən hər cür yardım alan bir təşkilat kimi tanınıb. Sovet qoşunları Əfqanıstandan çıxarılana qədər "əl Qaidə" ABŞ-ın SSRİ-yə qarşı müharibədə əsas müttəfiqi olub və bu günə qədər bu təşkilatın rəhbərliyi ABŞ kəşfiyyatı ilə sıx bağlı simalar kimi tanınıb.

11 sentyabra qiymət verərkən, ənənəvi olaraq, "bu terror aktı kimə sərf edirdi" sualına cavab tapmaq lazım gəlir.

Vurğulayaq ki, məhz bu terror aktından sonra ABŞ Əfqanıstan və İraqa qoşun yeritdi. Məhz adıçəkilən terror aktı "Amerikanın müdafiəsinin yeni planı konsepsiyası"nın yarıdılmasını zəruri etdi və 11 sentyabr 2001-ci ildən sonra ABŞ tamamilə yeni xarici siyasətə üstünlük verdi. O cümlədən ABŞ-ın daxili siyasətində də köklü dəyişikliklər baş verdi. Qəbul olunan "Vətənpərvərlik aktı" demokratiyadan nisbətən daha sərt idarəçiliyə keçidin əsasını qoydu.

İndi belə bir suala cavab tapmağa çalışaq: adıçəkilən terror aktı ABŞ-a gözlədiyi dividendləri qazandırdı mı?

Öncə onu vurğulayaq ki, 11 sentyabr qazandıran sonra həyata keçirilən diplomatiya Vaşinqtona çoxsaylı düşmən qazandırdı. Bunun acınacaqlı fəsadlara yol açmasının qarşısını ala bilməkdən ötrü Vaşinqton müttəfiqlərini daha sərt formada nəzarətə götürdü. "Vətənpərvərlik aktı" ilə isə ABŞ öz vətəndaşlarının demokratik fəaliyyətini xeyli dərəcədə zəiflədə bildi. İraqa və Əfqanıstana qoşun yeritməklə Vaşinqton geosiyasi uğur əldə etməyə cəhd elədi və bununla da əsas rəqibi olan Çini sıxışdırmağa cəhd göstərdi. Əfqanıstanın nəzarətə götürülməsi Çin, Rusiya, Hindistan və Yaxın Şərqi nəzarətə imkan verirdi. Ən əsası isə İrana yaxın olmaq məqsədinə xidmət edirdi.

Yeni müharibələr ABŞ iqtisadiyyatına da ağır zərbələr vurdu. Əfqanıstandakı müharibəyə 3,2 milyard, İraqdakı müharibəyə isə 4 milyard dollar xərcləyən ABŞ minlərlə vətəndaşının həlak olması ilə sonuclanan hərbi əməliyyatlarla özünü tələyə salmış oldu. Bu isə ölkə daxilində də ciddi narazılıqlara səbəb oldu.

Prezident Buş anti-islamçı kimi də məşhur idi. Bir faktı xatırlatmaq yerinə düşər. Araşdırmalar göstərir ki, 2000-ci ildə Amerikada 28 anti-İslam tədbirləri baş verib. Sonrakı ildə bu rəqəm xeyli dərəcədə artıb.

11 sentyabr hadisələrindən 2 il sonra isə Amerikadakı anti-İslam aksiyalarının sayı 149-a çatmışdır.

11 sentyabr hadisəsindən sonra Əfqanıstana girmək üçün bəhanə qazanan Buşun əli-qolu açılmışdı. Dəhşətli terror hadisəsi 3 min günahsız insanın ölümünə səbəb olmuşdu. Əlbəttə, bu da sadə amerikalıda İslam dininə nifrət yaratmağa bəs etmişdi. Nəticədə, əhalinin çoxu Buşun "sılıb yürüşü" siyasətini dəstəklədi.

Sovet ordusunun çıxarılmasından sonra, Əfqanıstan dünyanı az maraqlandırdı, ölkədə uzun sürən vətəndaş müharibəsi isə davam edirdi. Ancaq 11 sentyabr hadisələrindən sonra ABŞ Əfqanıstana hücum etməyə bəhanə tapdı. Əfqanıstan geosiyasi baxımdan mühüm ölkə idi. Ona görə də hədəf kimi Əfqanıstan seçildi. ABŞ 7 oktyabr 2001-ci ildə Əfqanıstana havadan hücum etdi.

Əfqanıstanda özünü möhkəmləndəndən sonra ABŞ 20 mart 2003-cü ildə İraqa hücum etdi.

Zaman göstərdi ki, Buş İraqa aparılan ən mühüm amillərdən biri neft amili idi. İraqa daxil olan Amerika başda olmaqla, anti-İraq koalisiyasının silahlı birləşmələri bu ölkənin suverenliyini pozdular. Sonra zəncirvari reaksiyalar oldu və ABŞ Yaxın Şərqi tam nəzarətinə almağa səy göstərdi...

Rusiya Donbası ikinci Qarabağa çevirsə...

Bunun altını ilk növbədə Qərb çəkməli olacaq, həm də Güney Qafqazda; Obamanın Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərini Ağ Evə çağırmasına nə mane olur?..

sədri **Aleksandr Turçinov** deyib. Onun qənaətinə, separatçıların nəzarət etdiyi bölgə ilə bağlı ciddi addımlar atılmalıdır: "Nəse elan etmək yox, əraziləri azad etmək lazımdır. Bizim başlıca vəzifəmiz odur ki, Donbas dondurulmuş münafişə zonasına dönməsin. Şərqdəki bütün hərəkətlərimizə məhz bu cür yanaşmalıyıq. Buna görə də istisna edərəm ki, Ukrayna öz ərazilərinin Rusiyanın nəzarətində olması ilə razılaşacaq".

Turçinov qeyd edib ki, hadisələrin istənilən formada inkişafı Rusiya qoşunlarının Ukraynadan çıxarılmasını, eləcə də terrorçu qruplaşmaların tamamilə tərk-silah olunmasını nəzərdə tutmalıdır: "Yalnız belə olacağı halda sülh danışıqlarını mənə daşıya bilər".

Şübhə yox ki, münafişənin dondurulmasına Qərb də razı olmayacaq və ciddi müqavimət göstərəcək. Ən azı ona görə ki, Kreml Dağlıq Qarabağ ixtilafı kimi Qərbə qarşı daha bir sanballı kontur-geosiyasi rıçaq əldə etməsin. Böyük ehtimalla, demokratik Qərb buna nail olacaq, çünki bütün siyasi-diplomatik, iqtisadi potensialını Ukrayna böhranına yönəldib.

Keşək, Qarabağ, Ermənistanın işğalı məsələsində də analoji çəviklik və uzaqqörənlik göstəriləydi. Yeri gəlmişkən, artıq bu "boşluğu" doldurmağın zamanı çatıb. İndi bu haqda nüfuzlu cənəbi analitikləri də həyəcan təbili çalır. O sırada olan amerikalı politologiya professoru Brenda Şaffer "The New York Times"dakı son məqaləsində ABŞ-ı Kremlin

və bununla da nümayiş etdirməlidir ki, ABŞ Güney Qafqazı unutmayıb. Əks halda, "Qarabağ regionu Rusiyanın dağılan imperiyanı bərpə etməsi üçün növbəti bölgə olacaq".

Başqa bir Qərb analitiki isə Putinin Ukrayna taktikasını düzgün müəyyən edib kəsərdən salmaq haqda ciddi düşüncəli olduğunu bildirib...

Doğrudan da, Putin Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşünü rahatca təşkil edə bilirsə, Obama hökuməti niyə də eyni addım barədə düşünməsin, əgər gerçəkəndə Putinin postsovet məkanını nəzarətdə saxlamağa yönəlik strategiyasını kəsərsiz etmək istəyirsə...

□ **Siyasət şöbəsi**

Putin Avropanı sanksiyalarla sarsıda biləcəkmi?

Vüqar Bayramov: "Dünya iqtisadiyyatının yarısına sahib olan ölkələrlə oyunda udmaq mümkün deyil"

ABŞ və Avropa Birliyi ölkələrinin Ukrayna hadisələrindən dolayı Rusiyaya qarşı başladığı sanksiyalar cavabsız qalmayıb. ABŞ-ın Rusiyaya qarşı iqtisadi sanksiyalar tətbiq etmək üçün imzaladığı sərəncamlara və Avropa Birliyi ölkələrinin də qoşulduğu sanksiyalara cavab olaraq Rusiya da oxşar addımlar atmağa başlayıb.

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Avropa ölkələrindən Rusiyaya bütün növ məhsulların idxalına qadağa qoyub. Bu cavab tədbirindən sonra da Rusiyaya qarşı sanksiyaları dəstəkləyən Avropa ölkələrində acınacaqlı vəziyyət yaranıb. Bu vəziyyətin nə vaxtadək davam edəcəyi isə bilinmir. Vəziyyət o həddə çatıb ki, Avropa öz malını satmağa bazarlar axtarıb.

Ekspertlər isə bildirirlər ki, Rusiyanın Avropa Birliyi ölkələrinə qoyduğu qadağa çox çəkməyəcək və həmçinin həmin ölkələr üçün o qədər də ciddi itkilərə səbəb olmayacaq.

İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramovun sözlərinə görə, Avropa ölkələri çalışacaq ki, problemədən zərərçəkənləri dotasiyalar versin. Həmin şirkətlərin xərclərini müəyyən hissəsinin ödən

məsini həyata keçirsin: "Sanksiyalar Avropa iqtisadiyyatına da təsir göstərəcək. Rusiya Avropa şirkətlərinə bu il üçün mövsümi olaraq bazarlarını qapayıb. O baxımdan, Avropa istehsal etdiyi məhsul qısa zamanda yeni bazar tapacaq. Özlərinə satış bazarı tapacaqlar. Çünki bu məhsullar rəqabətə davamlıdır, başqa bazarlara daxil olmaq imkanları var. Bu baxımdan, baş verənlər Avropa iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərsə də, bu, uzunmüddətli dövrü əhatə etməyəcək. Baş verənlər daha çox Rusiyaya mənfi təsir göstərəcək. Avropa şirkətləri güman olunur ki, ilin sonuna qədər çətinlik çəkəcəklər. Növbəti il artıq özlərinə bazar satmaq imkanına malik olacaqlar. Amma vəziyyət Rusiya iqtisadiyyatına qısa müddətli deyil, orta və uzunmüddətli

dövr üçün mənfi olacaq. Rusiya indiki halda idxala olan tələbatını qonşu ölkələr hesabına ödəməyə çalışır. Amma problem ondan ibarətdir ki, Rusiyanın ixrac imkanları daralır. Rusiya Avropa Birliyinə və Qərbə alternativ olaraq öz məhsullarını Çin və digər ölkələrin bazarlarına çıxarmağı istəsə belə, bu bazarlar dayanıqlı deyil. Həmin bazarlarda Rusiya mallarının rəqabət aparma imkanları ciddi deyil. Rusiya məhsulları Avropa məhsulları deyil. Avropa məhsullarının hər yerdə alıcısı var, Rusiya məhsullarının isə alıcısı məhduddur. Avropa məhsullarının alıcısı olduğuna görə sanksiyalardan itirən tərəf Rusiyadır. Nəzərə alsaq ki, bu gün Rusiyanın dünya iqtisadiyyatındakı payı cəmi 2,5 faizdir. Amerika Birləşmiş Ştatlarının dünya iqtisadiyyatındakı payı isə 22,8 faizdir. Avropa ölkələrini nəzərə almasaq, tək ABŞ iqtisadiyyatı Rusiya iqtisadiyyatından təxminən on dəfə böyükdür. Rusiya kifayət qədər böyük oyunçularla oynayır.

Vüqar Bayramov

Dünya iqtisadiyyatının 2,5 faizinə sahib olmaqla Avropa Birliyi, ABŞ və Kanada daxil olmaqla, Qərb ölkələri dünya iqtisadiyyatının təxminən yarısını təşkil edir. Və dünya iqtisadiyyatının yarısına sahib olan ölkələrlə oyunda udmaq mümkün deyil. Bu baxımdan, əslində nəticələri bəlli olan o oyunda praktik olaraq Rusiyanın özü yoxdur. O, öncədən məğlub olacağı bilinən bir oyuna daxil olub. Təbii ki, bu tip oyunlarda adətən komandalardan geriye yolu yoxdur, oynamalıdır, oynayacaq və təbii ki, Rusiya uduzacaq".

□ **RÖYA**

Bir müddət öncə Prezident Administrasiyasında mətbuat nümayəndələri ilə hakimiyyət təmsilçilərinin görüşü geniş müzakirələrə yol açıb. Bəziləri müharibə vəziyyətində olduğumuz üçün mətbuatda senzuranın tətbiqini zəruri hesab edir, hətta mətbuatı qeyri-peşəkarlıqda ittiham edən də az deyil. Bəs əslində mətbuatımızdakı durumu necə karakterizə etmək olar?

Bu mövzuda "Yeni Azərbaycan" qəzetinin keçmiş baş redaktoru Alqış Həsənoğlu ilə söhbət etdik. Söhbət əsasında müsahibimiz siyasi proseslər, məmur-jurnalist münasibətləri və digər məsələləri də münasibətini bildirdi:

- Etiraf etmək lazımdır ki, son illər mətbuata kifayət qədər kənar müdaxilələr olub. Nəticədə qeyri-peşəkarlıq jurnalistikada özünə əməlli-başlı yer eləyə bilib. Belə demək mümkündürsə, qeyri-peşəkarlıq mətbuatın daxilində öz ərazisini, öz idarəçiliyi olan bir avtonomiya yaradıb. Hətta bəzi məqamlarda qeyri-peşəkarlıq peşəkar jurnalistikaya diktə etməyi də bacarıb və əksər hallarda öz məqsədinə də nail ola bilir. Bu, təəssüf doğuran mənzərə çox acı, eyni zamanda istər-istəməz razılaşımağa məcbur olduğumuz bir gerçəklikdir. Ancaq mən Azərbaycan mətbuatı, jurnalistikası ilə bağlı heç də pessimist deyiləm. Əksinə, mən əminliklə demək istərdim ki, bu gün bizim mətbuatımız, bütün çatışmazlıqları, qüsurları ilə birlikdə cəmiyyətimizin ən işlək, ən çevik bir strukturudur. Azərbaycan jurnalistləri cəmiyyətimizin ən vətənpərvər və ən məhrəm kəsimidir. Bu həqiqəti heç kim inkar edə bilməz.

- **Belə bir əminlik üçün hansı əsaslar var?**

- Hər şeydən öncə mətbuatımız çox sağlam və zəngin ənənələrə söykənir. Artıq mətbuatımızın oturmuş prinsipləri, hadisələri, ictimai-siyasi prosesləri yönləndirə biləcək çoxillik təcrübəsi, potensialı var. Digər tərəfdən, Azərbaycan mətbuatı yeganə şahədir ki, burada heç bir sahədə olmayan qədər peşəkarlar çalışır, fəaliyyət göstərir. Mən sizə heç bir çətinlik çəkmədən onlarla peşəkar jurnalistin, redaktorun adını çəkə bilərəm. Ancaq başqa sahələr haqqında bu cür arxayınılıqla danışmağa təvəddül edirəm. Çox uzağa getməyə ehtiyac yoxdur. Jurnalistika ilə sıx təmasda olan siyasəti götürək. Siz neçə peşəkar siyasətçinin adını çəkə bilərsiniz? Təəssüf ki, birmənalı cavab tapmaq olmur.

- **Hər halda, jurnalistika həmişə diqqət mərkəzində olduğundan onun qüsurları daha tez nəzərə çarpır...**

- Mən sizinlə razıyam. Mətbuat, jurnalistika haqqında fikir söyləyərkən ilk növbədə məmur-mətbuat münasibətləri diqqəti cəlb edir. Bu kontekstdə bir neçə həssas və vacib məqam var. Onları mütləq şəkildə nəzərə almaq lazımdır. Unutmayaq ki, jurnalist, redaktor hər hansı bir çətinliyə dözər, istənilən məhrumiyyəti asanlıqla yaşaya bilər. Ancaq ona

nəyi və necə yazmaq öyrəndə jurnalist belə cəhdləri çox ağırla qorşulayır, belə təpkilərə daha çox aqressiya ilə reaksiya verir. Onu da nəzərə alaq ki, digər tərəfdən, jurnalistika ilə hakimiyyət, dövlət idarəçiliyi arasında çox-çox əvvəllərə, mətbuatın yarandığı günə qədər gedib çıxan klassik bir ziddiyyət mövcuddur. Bu ziddiyyətin mahiyyətində nə dayanır? Əslində jurnalistika ilə idarəçilik bir-biri ilə daban-dan

mək haqqında düşünməməlidir. Sadəcə olaraq, tərəflərin prinsiplərinə hörmət olunmalıdır. Həm hakimiyyət, həm də mətbuat öz işinin öhdəsindən gəlməyə çalışmalıdır. Jurnalist bilməlidir ki, dövlət onun məqalə yazdığı kimi idarə oluna bilməz, məmur da bilməlidir ki, jurnalist direktivlərlə və göstərişlərlə işləməyi qəbul etmir və sevmir. Mən hesab edirəm ki, yalnız bu prinsiplərə riayət olunduğu təqdirdə qarşılıqlı

ləkək. Nəyi yazmaq olar, nəyi demək olmaz məsələsi də öz həllini tapacaq.

- **Jurnalistlər ən çox dezinformasiya yaymaqda, müharibə şəraitində olmağımıza baxmayaraq bəzən hərbi mövzuda lazım olmayan məqamlara toxunmaqda ittiham olunur. Sizin bu məsələyə yanaşmanız necədir?**

- Mən deyim ki, müharibə dövrünün informasiyası təkə hərbi mövzuyla məhdudlaşmamalıdır. Biz axı səngərdə

milli klimiyimizə, mövcud milli siyasi sisteme qarşı yönəlmiş bir ləkədir. Bizi bütün dünya izləyir və deyəndə ki, bizdə 20.000 saxta diplomlu mütəxəssis var, belə çıxır biz 20 illik müstəqillik dövrümüzə hər il 1.000 saxta diplom istehsal etmişik. Etiraf etmək lazımdır ki, bu faktı döndə-döndə bəyan etmək bizə, gənc və müstəqil Azərbaycan dövlətinə heç bir müstəvidə, heç bir dividend və hörmət qazandırmır. Bu, çox

fədə etmədi. Bir dəfə demədi ki, mənim atamı qətlə yetiriblər, Ermənistan cəzalanmalıdır, ona qarşı sanksiya tətbiq edilməlidir. Baxmayaraq ki, buna onun haqqı da çatırdı. Amma bizdə necədir? Az qala birinə deyəndə ki, bardürün üstünə çıxmaq olmaz, dərhal hay-küy salır ki, beynəlxalq təşkilatlar hara baxır, Avropa Şurası nə işlə məşğuldu?

- **Beynəlxalq təşkilatlardan söz düşmüşkən, bu sahədə də**

"Hərdən bəzi rəsmi şəxslər elə yersiz açıqlamalar verirlər ki..."

Alqış Həsənoğlu: "Azərbaycan mətbuatı yeganə şahədir ki, burada heç bir sferada olmayan qədər peşəkarlar çalışır"

bana zidd dəyərlərlə fəaliyyət göstərən əraziləridir. Hakimiyyət idarəçiliyi bir qayda olaraq həmişə direktivlərlə tənzimləyir, göstərişlərə əsaslanır. Nəzərə almaq lazımdır ki, hər bir peşə öz xarakterini onun daşıyıcısına təlqin edir. Nəticədə nə alınır? Direktivlərlə, tapşırıqlar əsasında fəaliyyət göstərən məmur da təbii olaraq belə bir təsəvvür yaranır ki, hamı, o cümlədən jurnalistlər də, mətbuat da onun kimi direktivlərlə yazmalı, müəyyən standartlar çərçivəsində düşünməlidir. Bu, əlbəttə ki, çox yanlışdır. Həm də çox təbii və başadüşüləndir. Hakimiyyət idarəçiliyindən fərqli olaraq mətbuat direktivlərlə işləmir. Jurnalist öz fəaliyyətini göstərişlər üzərində qurmur. O, hər şeyə yaradıcı yanaşır. Nəticədə jurnalist də öz fəaliyyət prinsipi ilə dövlət idarəçiliyinə yanaşır, məmurdan hər şeyə yaradıcı münasibət tələb edir. Bax, bu həm mətbuatın, jurnalistin yanlışdır, həm də başadüşülən və təbii. Ancaq bu cür qarşılıqlı gözləntilərin reallaşması isə heç cür mümkün deyil. Dövlət idarəçiliyi yaradıcılıq təşkilatlarının prinsipləri ilə fəaliyyət göstərən, məmur da jurnalist kimi davranış nümayiş etdirə bilməz.

- **Alqış bəy, qeyd etdiyiniz jurnalistika ilə hakimiyyət arasındakı klassik ziddiyyətin aradan götürülməsi üçün nə təklif edirsiniz, bunun bir düsturu və ya mexanizmi mövcuddurmu?**

- Çox təəssüf ki, bir çox problemlərin kökü də məhz elə bu həssas nöqtədən qaynaqlanır. Biz zaman-zaman bunun şahidi olmuşuq. Bəzən tərəflərdən biri bu ziddiyyəti öz xeyrinə həll etmək iddiası ilə çıxış

etməyə çalışır. Nəticədə bəzi rəsmi şəxslər elə yersiz açıqlamalar verirlər ki, heç bir qeyri-peşəkar jurnalist o cür ciddi səhvlərə yol verməz. Bir neçə dəfə ictimai dövriyyəyə belə bir fakt təqdim olunub ki, Azərbaycanda 20.000 saxta diplomlu mütəxəssis var. Mənim bunu inkar və ya təsdiq etmək fikrim yoxdur. Amma düşünürəm ki, belə

- **Vətənpərvərlikdən söz düşmüşkən, jurnalistin vətənpərvər olması üçün hansı şərtlər lazımdır? Jurnalist peşəsi ilə vətənpərvərlik hissi bir-birini necə tamamlaya bilər?**

- Şübhəsiz ki, vətənpərvərlik hissi vacibdir. Çünki jurnalist də vətəndaşdır. Bu mövzuda başqa fikir, fərqli mövqe ola bilməz və olmamalıdır da. Eyni zamanda mən hesab edirəm ki, insanlarda vətənpərvərlik hissi o zaman güclü olur ki, vətəndaş strateji düşünməyi bacarsın. Xüsusilə də nəzərə alsaq ki, 21-ci əsrin vətəndaşlarıyıq. Bu, sırf dövlətçilik əlaqə ilə bağlı olan bir nüansdır və vətəndaşlarımızda çox erkən yaşlardan tərbiyə olunmalıdır. Ətrafımızda elə hadisələr baş verir ki, onlar mütləq müasir gənclərin təfəkküründə maddiləşməlidir, iz buraxmalıdır. Sizə bir nümunə deyim, bir müddət əvvəl mən bir neçə orta məktəbin 11-ci sinif şagirdləri arasında sorğu keçirdim. Sorğu 500 nəfər arasında keçirildi. Sual belə qoyulmuşdu: Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü nə zaman seçilib və ölkəmiz həmin şuranın sədri olanda ilk iclası kim aparıb? Təəssüf ki, məlum oldu ki, 500 nəfər iştrakçıdan 470 şagirdin bu barədə heç bir məlumatı yoxdur. Hesab edirəm ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olmağımız dövrümüzün nadir uğurlarından biri, müasir Azərbaycanın tarixində çox böyük bir hadisə idi və ağılı kəsən insanlarımız bu uğuru birmənəvi şəkildə bölüşməlidirlər. Yeni-

"Bizim rəsmilərimiz ictimai təmaslarında həddindən artıq həssas və korrekt olmalıdırlar"

müharibə aparmırıq. Dərin təəssüf hissi ilə qeyd edirəm ki, hərdən bəzi rəsmi şəxslər elə yersiz açıqlamalar verirlər ki, heç bir qeyri-peşəkar jurnalist o cür ciddi səhvlərə yol verməz. Bir neçə dəfə ictimai dövriyyəyə belə bir fakt təqdim olunub ki, Azərbaycanda 20.000 saxta diplomlu mütəxəssis var. Mənim bunu inkar və ya təsdiq etmək fikrim yoxdur. Amma düşünürəm ki, belə

ciddi bir məqamdır və mən hesab edirəm ki, bizim rəsmilərimiz ictimai təmaslarında həddindən artıq həssas və korrekt olmalıdırlar. Yenə burada strateji düşünmək məsələsi və milli xarakter öz sözünü deyir. Mən başqa bir faktı xatırlayaçağam. 1999-cu ildə, NATO-nun İstanbul sammiti ərəfində Ermənistan parlamentinin rəhbərliyi günün günorta çağı qətlə yetirildi. O cümlədən Ermənistan parlamentinin sədri Karen Demirçyan güllələndi. Bu hadisədən sonra Demirçyanın oğlu Stepan Demirçyan bir neçə il Ermənistan parlamentinin Avropa Şurasındakı təmsilçisi kimi iştirak edirdi. Mən onun fəaliyyətini xüsusi maraqla izləyirdim. O, hələ bir dəfə də bu faktı Avropa Şurasında səsləndirmədi, bu faktıdan Ermənistanın kriminal siyasi sistemə qarşı isti-

vəziyyət ürəkaçan deyil. Azərbaycanla bağlı qəbul olunan hesabatlarda insan haqlarının pozulduğu, söz və ifadə azadlığının məhdudlaşdırıldığı vurğulanır...

- Mən bu hesabatların eksəriyyəti ilə tanışam. Oxuyuram, təhlil edirəm. Sonda belə qənaətə gəlirəm ki, insan haqlarıyla bağlı qəbul olunan qətnamələrin, edilən tənqidlərin eksəriyyətinin arxasında və mahiyyətində çox vaxt insan faktoru dayanır. Bu yaxınlarda mənə lazım olan bir mövzu ilə bağlı bir neçə tarixi prosesi gözəndirə keçirməli oldum. Nə qədər yorucu və cansıxıcı olsa da, Sov.KP-nin 25-26-cı qurultaylarının materiallarını araşdırdım. O vaxt partiyanın baş katibi olmuş Brejnevın hər iki qurultaydakı çıxışını oxudum. Qurultayların qətnamələri və Brejnevın çıxışı mənə daha çox ABŞ Dövlət Departamentinin postsovet ölkələrinə qarşı yönəlmiş tezislərini xatırlatdı. Brejnevın çıxışında beynəlxalq vəziyyəti təhlil edən tezisləri belə sistemləşdirmək olar: Amerika və Qərbi rejimi korruptiyalaşdırıb, rüşvətçorluq baş alıb gedir, dünya zəhmətkeşlərinin hüquqları kobud şəkildə pozulur, sovet hökuməti həmişə öz azadlıqları uğrunda mübarizə apararaq xalqların, demokratiyanın yanında olacaq, insan haqlarını müdafiə edəcək. Az qala ABŞ prezidenti Barak Obamanın dünya xalqlarına BMT-nin tribunasından etdiyi müraciətin tezisləri ilə üst-üstə düşür. Sovet sisteminin aqibəti məlumdur. İmperiya cökəndən sonra məlum oldu ki, sovet sisteminin özündə demokratiya, insan haqları adına heç bir əlaqə yoxdur. Amerika və Qərbi isə hələ də ideoloji tezislərini yeniləmək gücündə deyil. Belə demək mümkündürsə, hədəflər dəyişib, ancaq silahların kalibri dəyişməz olaraq qalır. Elə bu səbəbdən ABŞ Dövlət Departamentinin ölkəmizlə bağlı qətnamələri əksər vaxtlarda ziddiyyətli, anlaşılmaz və qərəzli təsir bağışlayır.

"Sov.KP qurultaylarının qətnamələri və Brejnevın çıxışı indi ABŞ Dövlət Departamentinin postsovet ölkələrinə qarşı yönəlmiş tezislərini xatırladır"

edir. Bax, onda bu cür cəhdlər həm mətbuat, həm hakimiyyət, həm ümumilikdə cəmiyyət üçün təhlükəli fəsadlar yaradır. Tarixi təcrübə diktə edir ki, heç bir tərəf bu ziddiyyəti həll et-

metmələrin öz dövlətinə, onun uğurlarına belə ögey münasibəti çox təhlükəlidir. Biz vətəndaşlarımızı strateji düşünməyi öyrədə bilsək, vətənpərvərlik hissi öz yerini asanlıqla tuta bi-

bir fakt varsa belə, bu, heç bir ajiotaj yaradılmadan, səs-küy salmadan, siyasiləşmədən həllini tapmalıdır, tədbir görülməlidir. Bu fakt konkret kiməsə qarşı yox, bütövlükdə bizim

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

bütün vəzifələri yerinə yetirmək iqtidarındadır".

Sərgidə 34 ölkədən 200-dən çox şirkətin iştirak etdiyi xatırladan Y. Camalov bunun 2005-ci ildən fəaliyyət göstərən Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində böyük uğurlar qazandığını göstərdiyini və sərginin keçirildiyi müddətdə də tərəfdaş ölkələrin sayının daha da artacağına ümid etdiyini söyləyib: "Bugün hərbi texnika, döyüş sursatları istehsal edən müəssisələrimizin sayı artıb. Müəssisələrimiz dünya standartlarına uyğun, rəqabətə davamlı məhsullar istehsal edir. Müdafiə Sənayesi

Sentyabrın 11-də Bakı Expo Mərkəzində I Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sənayesi Sərgisi (ADEX-2014) açılıb. Prezident İlham Əliyev sərginin açılışında iştirak edib. APA-nın məlumatına görə, dövlət başçısı müxtəlif şirkətlərin məhsullarının nümayiş olunduğu stendlərə baş çəkib. Tədbirdə Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sərgi iştirakçılarına müraciəti oxunub.

Müraciəti Azərbaycan prezidentinin müdafiə məsələləri üzrə köməkçisi, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası rəhbərinin müavini, general-leytenant Vahid Əliyev səsləndirib.

Dövlət başçısı müraciətində bildirib ki, bu sərginin ilk dəfə regionun böyük iqtisadi potensialına malik dövlətlərdən olan müstəqil Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərində təşkil edilən heç də təsadüfi deyil: "Sürətlə modernləşən respublikamızın iqtisadiyyatının bütün sahələri dinamik inkişaf edir. Ölkəmizdə 2014-cü il "Sənaye ili" elan olunub və cari ilin ötən dövrü ərzində sənayenin bütün istiqamətləri üzrə müsbət nəticələr qazanılıb. Bu baxımdan ümidvaram ki, sərgi ənənəvi xarakter alaraq, öz əhatə dairəsini davamlı surətdə genişləndirəcək. Daim dəyişən dünyamızda dövlətlərin yeni təhlükəsizlik çağırışları ilə üzvləşməsi, hərbi-texniki əməkdaşlıq və müasir texnologiyaların mübadiləsi məsələlərinin aktuallığını daha da artırıb. Xarici hərbi təcavüz nəticəsində torpaqları işğala və terrorizmə məruz qalmış Azərbaycan Respublikası təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsini və dövlətlərarası əməkdaşlıq münasibətlərinin dərinləşməsinə hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır. Qəbul edilmiş "Hərbi doktrina" çərçivəsində özünün müdafiə potensialını gücləndirərək ümumbəşəri ədalət prinsiplərini bölüşən bütün dost və tərəfdaş dövlətlərlə işbirliyinə yüksək maraq göstərir. İnanıram ki, bu sərgidə aparılacaq səmərəli görüşlər və işgüzar danışıqlar qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın genişləndirilməsinə töhfəsini verəcək, mövcud müasir texnologiyalar bazasının ədalətli rəqabət meydanına çevrilməsində xüsusi rol oynayacaq".

Müdafiə sənayesi naziri Yavər Camalov isə Azərbaycanda və regionda ilk dəfə olaraq I Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sənayesi Sərgisinin (ADEX-2014) açılışında ölkədə sosial-iqtisadi uğurlardan danışdı. Y. Camalov deyib ki, nəhəng infrastruktur layihələrin həyata keçirilməsi nəticəsində Azərbaycan Cənubi Qafqazda və Xəzər hövzəsində nəqliyyat mərkəzinə çevrilib.

Müdafiə sənayesi naziri Azərbaycanın həm də mədəniyyətə, sivilizasiyalararası dialoq mərkəzinə çevrildiyini vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, 2015-ci ildə Bakıda ilk Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi ölkəmizin Azərbaycanın yüksək inkişaf səviyyəsini, potensialını dünyaya bir daha nümayiş etdirəcək. Y. Camalov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin peşəkarlıq, nizam-intizam, silah-sursatla təmin olunma, döyüş qabiliyyəti baxımından Cənubi Qafqazda ən güclü orduya çevrildiyini bəyan edib: "Son illər ərzində Azərbaycanda müdafiə sənayesi sahəsində də güclü inkişaf olub, müdafiə sənayesi məhsullarının çeşidi artıb, Azərbaycan ordusunun ən müasir silahlarla təmin edilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılıb. Əminliklə qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan ordusu ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi də daxil olmaqla, qarşısına qoyulan Nazirliyi dost və qardaş ölkələri əməkdaşlığa dəvət edir. Sərginin bu əlaqələrin genişləndirilməsinə öz töhfəsini verəcəyinə ümid edirəm".

"Azərbaycan təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsini hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır"

Prezident Bakıda keçirilən I Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sənayesi Sərgisinin (ADEX-2014) açılışında iştirak etdi

lah-sursatla təmin olunma, döyüş qabiliyyəti baxımından Cənubi Qafqazda ən güclü orduya çevrildiyini bəyan edib: "Son illər ərzində Azərbaycanda müdafiə sənayesi sahəsində də güclü inkişaf olub, müdafiə sənayesi məhsullarının çeşidi artıb, Azərbaycan ordusunun ən müasir silahlarla təmin edilməsi istiqamətində zəruri addımlar atılıb. Əminliklə qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan ordusu ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi də daxil olmaqla, qarşısına qoyulan Nazirliyi dost və qardaş ölkələri əməkdaşlığa dəvət edir. Sərginin bu əlaqələrin genişləndirilməsinə öz töhfəsini verəcəyinə ümid edirəm".

Azərbaycanın danışıqların yeni mərhələsi ilə bağlı planları

Rəsmilərin verdiyi açıqlamalar rəsmi Bakının konkret təkliflərlə çıxış edəcəyini düşünməyə əsas verir

Avgust ayının əvvəllərində Ermənistanın tərxiatları nəticəsində cəbhə xəttində vəziyyət gərginləşmişdi. Vəziyyət o yerə çatmışdı ki, müharibənin yenidən geniş miqyas alacağı ehtimalından daha çox danışıqlar. Baş verənlər təbii ki, həm Qərbi, həm də Ermənistanı narahat etməyə bilməzdi. Qərb regionda müharibə olmasını məqsəduyğun saymır, Ermənistan isə qısa bir müddətdə məhv olacağını fərqindədir. Azərbaycan isə bu məsələdə birmənalı şəkildə haqlı tərəfdir və onun bütün tərəflər qarşısında şərti bəllidir; əgər müharibə olmasın istəmirsinizsə, Ermənistan işğalçılıq siyasətindən əl çəkməlidir.

Azərbaycanın ortaya qəti və konkret mövqə qoyması tərəflərin hərəkətə gəlməsinə səbəb olub. 3 günlük müharibədən dərhal sonra Soçi görüşünün təşkil, ardınca NATO sammitində prezidentlərin təması, eyni zamanda vasitəçilərin, beynəlxalq qurumların sülh danışıqlarının davam etməsinə dair bəyanatlar və nəhayət, noyabr ayında Fransa prezidentinin Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri ilə görüşünün planlaşdırılması buna sübutdur. Ekspertlər bildirir ki, sülh danışıqları ilə bağlı yeni mərhələnin baş-

layacağı istisna deyil. Amma bunun detalları barədə hələlik heç bir ehtimal da səsləndirilmir.

Lakin şübhə yoxdur ki, yeni mərhələdə Azərbaycan tərəfi daha konkret mövqə sərgiləyəcək. Dövlət rəsmilərinin səsləndirdiyi fikirlər də bu qənaəti formalaşdırır. Təbii ki, Azərbaycan tərəfi bu cür mövqə tutmaqda tam haqlıdır və indidən bütün tərəflər özlərini buna kökləməlidirlər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, mil-

lət vəkili Azay Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Belçika Senatının spikeri xanım Sabine de Butyun ilə görüşdə əsasən Qarabağ məsələsi ətrafında müzakirələr aparıb.

Şura sədrinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Belçikada səfərdədir, daha sonra onlar Almaniyaya yollanacaqlar.

Belçika Senatındakı görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən danışan A.Quliyev bu məsələdə Avropa İttifaqının (AI) seyrci mövqeyindən və ikili standartlara yol verməsindən təəssüfləndiyini bildirib. İcrası məcburi olan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrə Ermənistan tərəfindən məhəl qoyulmasına Avropa İttifaqının adekvat münasibət bildirməsinin doğru olmadığını və işğalçının cəzasız qalmasının bölgədə gərginliyin

artmasına səbəb olduğunu diqqətə çatdırıb. Ukraynanın ərazi bütövlüyünün qorunması istiqamətində Avropa İttifaqının atdığı addımların Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə münasibətdə də atılmasının vacibliyini vurğulayan şura sədri Belçikanı münaqişənin ədalətli həllinə töhfə verməyə çağırıb. A.Quliyev S.Butyundan Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı və erməni icmalarının birgə yaşayış imkanlarını müzakirə etmək üçün Brüsseldə görüşün keçirilməsinə köməklik göstərməyi xahiş edib.

Deputatın Avropa İttifaqının Ukraynaya münasibətdə atdığı addımların Dağlıq Qarabağla bağlı da atılmasını səsləndirməsi sülh danışıqlarının yeni mərhələsində Azərbaycan tərəfinin təkliflərindən biri kimi də görünür. Əlbəttə, AI-nin bu addımı atması Ermənistanın işğalçılıq mövqeyindən çə-

kilməsi üçün siyasi baxımdan əhəmiyyət kəsb edən məsələdir...

Bu arada isə xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun açıqlaması da diqqətçəkəndir. "Fransa prezidenti tərəfindən Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşünə dair təklif gəldi və biz onun vaxtını və proqramını müəyyənləşdiririk". Xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanov sərbialı həmkarı ilə birgə Bakıda keçirilən mətbuat konfransında belə deyib.

Nazir qeyd edib ki, regionda xoşagəlməz proseslər gedir. Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində sülh sazişinin müzakirəsinə başlanılmalıdır. Bunun üçün Ermənistan öz qoşunlarını işğal olunmuş ərazilərdən çıxarmalıdır.

E.Məmmədyanovun fikrincə, sonuncu danışıqlar sübut edir ki,

heç kəs bütün dünyada hər hansı müharibənin tərəfdarı deyil.

Nazir həmçinin qeyd edib ki, Nyu-Yorkda BMT Baş Assambleyası çərçivəsində xarici işlər nazirləri səviyyəsində həm Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə, həm də Ermənistan xarici işlər naziri ilə görüş olacaq.

Onun sözlərinə görə, gələn həftə həmsədrlər Azərbaycana səfər edəcək. Müzakirələrdə əsas məsələ Ermənistan qoşunlarının Azərbaycan ərazisindən çıxarılmasıdır.

Azərbaycan bu mövqeyində tam haqlıdır və verilən açıqlamalar da o nikbinliyi yaradır ki, sülh danışıqlarının yeni mərhələsində rəsmi Bakının tələbi konkret ola- caq; münaqişənin həlli üçün ilk növbədə Ermənistan qoşunları Azərbaycan ərazisindən çıxarılmalıdır. Bu münaqişənin həllinə aparan yeganə yoldur.

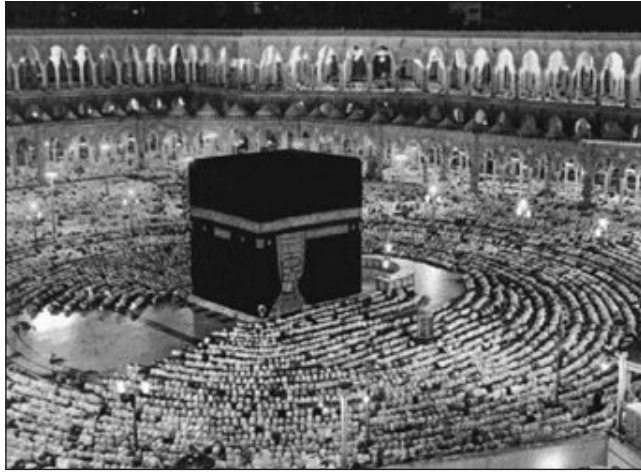
Zəvvarlar QMI-nin miqat qadağasından narazıdır

İlahiyyətçi Həcc zamanı miqatın əsas şərtlərdən biri olduğunu deyir, müqəddəs ziyarət nədən QMI-nin inhisarında olub?

Bir neçə gün öncə Yeni Müsavat da Həcc ziyarəti zamanı miqatın qadağan edilməsi haqda yazı dərc olunub. Xəbərde qeyd olunurdu ki, bu ildən etibarən azərbaycanlı zəvvarlar Ciddə hava limanında ehram bağlayaraq oradan birbaşa Məkkəyə gələcək. Halbuki dini qaydalara əsasən ehram, yəni Həcc zəvvarının xüsusi geyimi miqat adlandırılan Məkkənin bir neçə giriş nöqtələrindən birində bağlanar.

QMI daha əvvəl arzu edənlərin miqata gedəcəyini bildirsə də, sonuncu dəfə idarənin beynəlxalq şöbəsinin müdiri Müqəddəs Payızov suallarımıza, ümumiyyətlə, cavab vermək istəmədi. Ötən gün isə Həcc ziyarətinə hazırlaşan zəvvarlardan biri redaksiyamıza məktub göndərərək miqat məsələsi ilə bağlı narahatlığını bölüşüb.

Sitat: "Bu il mən Həcc ziyarətinə gediram. Lakin QMI-nin miqat barədə "ixtirası" zəvvarları çaş-baş salıb. Təəssüflər olsun ki, bu məsələni sizin qəzətdən başqa heç bir mətbu orqan işıqlandırmır. Səbəbini bizə izah etmirlər. Deyirlər ki, 10 dollar nədir ki. 10 dollar pul deyil. Ancaq 10 dolları 3600 zəvvarın sayına vursanız, pul olacaq. QMI bu 10 dollarları zəvvarlara qaytaracaq mı? Və yaxud kim istəyir özü getsin miqata. Miqatın pulunu qaytarsalar və yolu başa salsalar gedərik. Bəs QMI qorxmur ki, zəvvarlar təyyarədən düşən kimi miqata getmək üçün şüurluq sala bilər. Xahiş

edirəm, bu məsələni gündəmə saxlayın. Bizə kömək etsəniz siz edəcəksiniz".

Bundan başqa, məktub müəllifi zəvvarlara paylanan kitabda qara şriftlə seçilmiş miqat qaydalarının qeyd olunduğunu əlavə edib.

1. Əgər bir şəxs nəzir edə ki, miqatdan qabaq ehram bağlasın; Məsələn, Bakı şəhərindən təyyarə ilə gələn şəxslər. O zaman belə niyyət edir: "Həcc-tül-islamın ümrəyi-təməttüündə nəzir ehramı bağlayıram qürbətən iləllah". Bu adam ehram libasını geyib təlbeyeni dedikdən sonra muhrimdür (yəni artıq ehram girmişdir).

2. Coğrafi xəritəni nəzərə alsaq Cöhfə miqatı Ciddənin cənub-şərqində yerləşir. Buna əsasən də Ciddə hava limanında nə-

zir niyyəti ilə ehram bağlamaq olar. Ona görə ki, Ciddə şəhəri miqatdan qabaqdır. Bu məsələdə Ayətullah Mərəşi və Ayətullah Sistani xüsusi olaraq öz risalələrində fətva vermişlər.

Qeyd edək ki, bir sıra İslam məzhəblərinə görə Həcc ziyarəti zamanı miqatda ehram bağlamaq vacib şərtidir. İnsanın imkanı varsa, bu şərtə əməl etməlidir. Uzun illər həcc qruplarında çalışmış Mehdi Dərafərin deyir ki, yalnız şəxsin miqata getmək imkanı olmasa, o zaman nəzir etməklə miqatda deyil, məsələn, Ciddə hava limanında ehram bağlaya bilər: "Əgər imkan olmasa başqa şərtlər var və bu hökmlər çoxdur.

Elan
Hacıqabulda ipək yolunun yanında 47 hektar torpaq sahəsi, çobanlar üçün 2 ədəd 2 otaqlı, 1 ədəd 4 otaqlı qonaq evi, 3 hektar meyvə bağı, 200 ədəd mal-qara saxlamaq üçün daşdan tikilmiş tövlələr, 10 min ot bağı üçün yem anbarı, 2 ədəd balıq gölü, daimi işığı, suyu. Qaz çəkənmək üçün sənədlər (texnikası), 0,5 hektar torpaq sahəsi olan restoran, 30 metr üzümlü talvarı olan ferma satılır. Ətrafında əlavə 100-150 hektar torpaq sahəsi var. Əlaqə nömrəsi : (050)-214-40-53

Xırdalan "qaçqın"ları çadıra köçürülüb

Xırdalanda partlayan binanın sakinləri çadırlara köçürülüb. Sakinlərin AzNews.az-a verdiyi məlumata görə, onlar üçün Xırdalan şəhərində açıq ərazidə böyük bir çadır şəhərciyi salınıb. Dünün sözügedən binada yaşayan 30 ailə həmin çadır şəhərciyinə köçürülüb. Sakinlər deyir ki, həmin ərazidə yaşamaq insan həyatı üçün çox təhlükəlidir: "Bizi bura yerləşdirdilər, çöldə qalmaq, sağ olsunlar. Amma burada yaşamaq mümkün deyil. Toz-torpaq, isti, üstəlik qoxulu həşəratlar. Dünün axşam bir neçə çadıra ilan girmişdi, hamı həyəcədən ölürdü".

Qeyd edək ki, sentyabrın 8-də Xırdalan şəhəri, 26-cı məhəllədə yerləşən məcburi köçkünlərin binasında dəhşətli partlayış baş verib. Hadisə nəticəsində 9 nəfər yaralanıb, 3 nəfərə həyatını itirib. Bina qəzalə vəziyyətdə olduğu üçün sakinləri köçürülüb.

Əyləncəli, sürətli, asan!

BÖNÜLS english **EXPLOSION**

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dilyöyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qalib ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri azartılmakla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və gürvəni danışmaq
- ✓ Real ingiliscə sərbəst!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç 2, ev 2.
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(Açrı Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Azərbaycan milli yığmasının «Fan Shop»u təqdim olundu

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi «Bakcell» şirkətinin dəstəyi ilə Park Bulvar alış-veriş mərkəzində Azərbaycan milli komandasının «Fan Shop»unun açılış mərasimi keçirilib. Açılış mərasimində həmçinin üzərində Azərbaycan futbolunun əfsanəvi nümayəndəsi Anatoli Banişevskinin əksi olan eksklüziv futbolkanın (SSRI yığmasının replica maykası) təqdimatı və satışı təşkil olunub.

Açılış mərasimində AFFA rəhbərliyi, «Bakcell» şirkətinin nümayəndələri, futbol veteranları, Anatoli Banişevskinin ailə üzvləri, futbol ictimaiyyəti və media nümayəndələri iştirak ediblər. AFFA-nın prezidenti Rövnaq Abdullayev bildirdi: "Forma satışının təşkilə təkcə milli komandada yox, klublarda da həyata keçirilməlidir. Bu, futbolun kommersiyalaşması baxımından vacibdir. Forma və atributların satışa çıxarılması həm federasiyalara, həm də klublarla maddi dəstəkdir. Eyni zamanda futbolun bir reklamıdır. Dünyanın müxtəlif klubları bu strategiyani uğurla həyata keçirirlər. Həm millimiz, həm də AFFA üçün fan-shopun açılması mühüm hadisədir. Gələcəkdə Bakının müxtəlif yerlərində fan-shopların açılması nəzərdə tutulub".

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Ertors" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələq qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

"Azerfon" rəhbərliyi "Buzlu su" kampaniyasına qoşuldu

"Nar Mobile" mobil operatoru ALS xəstələrinə yardım kampaniyasına dəstək oldu

Hər zaman müxtəlif sosial aksiyalar və fərqli xeyriyyə fəlmoblları ilə yadda qalan "Azerfon" şirkətinin rəhbərliyi 2014-cü ilin yayında dünyada geniş vüsət almış "Buzlu su" (Ice Bucket Challenge) kampaniyasına qoşulmaq qərarına gəldi. Kampaniyaya əsasən, iştirakçılar ictimai diqqəti amiotrofik lateral skleroz (ALS) xəstəliyinə yönəltmək məqsədilə bir vedrə buzlu suyu öz başlarına tökərək ALS xəstələrinə maddi dəstək verdiklərini ifadə edir və ya başqalarının bu yardım kampaniyasına qoşulmalarını təşviq edirlər. Belə ki, şirkət rəhbərliyi bir onəməyə çevrilən bu yardım və maarifləndirmə aksiyasına qatılmaqla, ALS xəstələrinin beynəlxalq assosiasiyasına öz dəstəyini ifadə etmiş oldu və "Azercell" ilə "Bakcell" rəhbərliklərini də bu aksiyaya qoşulmağa dəvət etdi.

Qeyd edək ki, amiotrofik lateral skleroz xəstəliyi mərkəzi sinir sistemindəki ilik sapının olduğu nahiyədə onurğa neyron, yəni sinir hüceyrələrinin itkisi səbəbilə yaranan çərasiz bir xəstəlikdir. Əzələlərin iflic olmasına gətirib çıxaran bu xəstəliyə nadir hallarda rast gəlinərsə də, onun ölümlə nəticələnmə bilən fəsadları olduqca ağırdır.

Azərbaycanın sürətlə inkişaf edən mobil operatoru olan "Nar Mobile" 2007-ci ildən etibarən abunəçilərinə xidmət göstərir. Fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində "Nar Mobile" daima sərfəli qiymət siyasətinə sadıq qalaraq, müxtəlif tarif planları ilə abunəçilərinə ən sərfəli təkliflərini təqdim etmiş və onların rəğbətini qazanmışdır. Mobil operator münasib danışq tarifləri ilə yanaşı, müxtəlifliyi və sərfəliliyi ilə seçilən İnternet paketləri və hər zona üzrə vahid qiymət ödənilməsinə nəzərdə tutan sadə roaming təklifləri ilə abunəçilərin etimadını doğrultmuşdur.

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanla, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsinə di-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədə (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzirlərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Görginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com "doktor Vaiz Səmədov".

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 İnsanın hər gün rastlaşdığı, büdrədiyi, müxtəlif şərait və vəziyyətlərdə qarşılaşdığı növbənöv sınaqların hamısı bir məsələnin tərkibində - dünyanın tərkibində cəmləşib. Sadaladığımız məsələləri ayrı-ayrılıqda tanımaq çox çətin olar. Amma dünyanı tanısaq, dünyanın xüsusiyyətlərini tanısaq, bütün bu məsələlərlə tanışlığımız olar, onlarla davranmağı öyrənərik.

Dinimiz dünya ilə bağlı ciddi çatdırışlar edir. Bu çatdırışlar yalnız tək dünya ilə bağlı deyil, dünya ilə axirətin müqayisəsində verilir. Bizim büdrəmələrimiz, müşküllərimiz, qəflətimiz, yanlışlıqlarımız, motivasiyalarımızın zəifliyinin səbəbi, dünya ilə tanışlığımızın bəzən yetərli olmamasından irəli gəlir. Bizim misal üçün suyun müxtəlif növləri ilə tanışlığımız olur, amma suyun əslini başa düşsək, bütün sularla o məsələləri başa düşə bilərik.

Dünya axirət ilə müqayisədə nədir?

Rəbbimiz bir çox yerlərdə axirətlə dünyanın müqayisəsini bizlərə verir. Müqəddəs Qurani-Kərimin "Rəd" surəsinin 26-cı ayəsində dünya həyatı ilə axirətin müqayisəsini göstərərək, Rəbbimiz dünyanın çox kiçik, həddən artıq kiçik olan bir məsələ olduğunu çatdırır. Ayədə buyrulur: "İstədiyini kəs üçün (maddi və mənəvi) ruzini çoxaldan və ya azaldan Allahdır! Onlar (kafir-lər) dünya həyatına sevinirlər, halbuki, dünya həyatı axirət müqabilində (cüzü) bir paydan başqa bir şey deyildir". Yəni ey insan, sən ki, bütün mövcudluğunu dünya üçün qurmuşsan, bu dünya axirətlə müqayisədə diqqətə gələcək qədər belə deyil, çox xırdadır. Sən ki, günün iyirmi dörd saatını bəzən dünya üçün istifadə etməyə yönəlmişən, axirəti unudursan, qəflət edirsən, bu dünyanın axirət ilə müqayisədə çox xırda bir dəyərdir. Dünyanın axirət ilə müqayisə olunacaq demək olar ki, heç bir şeyi yoxdur. Dünya cüzidir, bu cüziyə görə özünü həlak etmək - ağıllı insana yaraşmayan bir rəftardır.

Axirətin dünyadan əsas fərqi - əbədi olmasıdır

"Əla" surəsinin 16-17-ci ayələrində Rəbbimiz bir başqa formada buna işarə edir. Axirətin üstün olduğu bir halda, insanın dünya ardınca olması bildirilir. Buyrulur: "Lakin (siz o nica-

Həm nurani, həm zülmani ola bilən dünya

**Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İcərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı**

daha xeyirli bir realıq var, axirət dünyası var. Bu dünya müvəqqətidir. Hər gün nə qədər ölüm xəbərlərini eşidirik. Getmək vaxtı çatanda hər kəs bu dünyadan gedir. Getmək yaşa, imkana baxmır. Cavan da, yaşlı da, imkanlı da, imkansız da getmək vaxtı çatanda gedir. Lap elə deyək ki, bu dünyada nə varsa, hamısı insanın ixtiyarındadır. Getmək vaxtı gələndə bu dünyada insanın ixtiyarında olan hər bir şey burada qalır. O ki, buradan bərk yapışmışdı, öləndən sonra burada bərk yapışdıqları artıq dadına çatmır. Bu dünya ilə bağlı olan heç bir şey insanın dadına çatmır. Nə ev, nə maşın, nə meqam, dost, nə qohum, nə vəzifə. İnsan bu dünyada ardınca olduğu, ona görə narahat olduğu, ona görə canını qoyduğu heç bir şeyi axirətə apara bilməyəcək və onların axirətdə heç bir əhəmiyyəti yoxdur.

Keyirli və zərərli dünya

Məsullar (ə) da bizlərə dünya ilə bağlı ciddi çatdırışlar edir. Bəzi buyuruşlarda dünya çox müsbət yüklü təqdim olunur. Həzrət İmam Baqir (ə) buyurur: "Dünya axirət üçün necə də gözəl köməkçidir". Hansı dünyadan söhbət gedir? Axirətə xidmət edən dünyadan. Misal üçün əhya gecələrində olan dünyadan söhbət gedir. Hamı durur, gəlir, yatmır, ibadət edir, zikr edir, ruhiyyəsi oyaqdır. Bax bu cür olanda dünya axirət üçün köməkçi ola bilər. O dünya ki, Allah yada düşmür, onun axirətə heç bir köməyi ola bilməz. Axirətə aparmayan dünyanın heç bir faydası yoxdur. Axirətlə, aqibətlə bağlı insanın hərəkət etdiyi

dünya, əlbəttə ki, axirət həyatı üçün köməkçi olar.

Həzrət Əli (ə) buyurur: "Axirət dünya ilə əldə olunur". Dünya, axirəti əldə etmək üçün gözəl bir məkandır. Axirəti yalnız bu dünyada yaşayaraq əldə etmək mümkündür. Başqa bir formada axirət əldə etmək mümkün deyil.

Allahın Rəsulu (s) buyurur: "Dünya - axirətin əkin sahəsidir". Bu da dünya ilə bağlı müsbət yüklü çatdırışdır. Nə zaman dünya axirətin əkin sahəsi ola bilər? Allah bəyənən işləri görəndə. Qeybət edəndə, böhtan atanda, yalan danışanda, rüşvət alanda, insanları incidəndə, haqq pozanda bu dünya cəhənnəmin əkin sahəsinə çevrilir. Dünyada Allahın razılığı üçün əməllər ediləndə, bu dünya axirətin əkin sa-

keçid sarayı və axirət - əbədi qalmaq yeridir. Buna görə bu keçiddən öz əbədi qalacağınız mənzil üçün azuqə götürün". Dünya - keçid yeridir. Dünya bizi bir nöqtədən başqa bir nöqtəyə keçirmək üçün vasitədir. İmam (ə) dünyaya çox bel bağlamamağa çağırır. Əbədi yer - qarşıdadır. İnsan ana bətnində yubansa, nə fəsadlar olar? İnsan eləcə ana bətnində qalmaq istəsə, nə müsibətlər olar? Biz dünyaya möhkəm bağlananda, vasitəvi yanaşmada bu cür müsibətlər olar.

Allahın Peyğəmbəri (s) buyurur: "Dünya axirət ilə müqayisədə yalnız buna bənzər ki, sizlərdən bir nəfəri barmağını dənizə batırın və özü ilə nə gətirdiyinə baxsın". Biz əsas məsələni unuduruq. Biz elə birlik ki, nə

(ə) soruşur: "Onların hamısı sənə talaq verdilər?" Dünya dedi: "Xeyr. Əslində onların hamısını öldürdüm". Həzrət İsa (ə) buyurur: "Onda vay olsun sənə qalan ərlərinə. Necə də köçüb gedənlərdən ibrət götürmürlər".

Dünya özünü bizə rəngarəng şəkildə təqdim edir. Şeytan (lən) də bekar dayanmaz. Gözləmədiyimiz yerdən, tərəfdən dünyanı bizə təqdim edir. Biri ailə qurar, dünyanın toruna düşər, biri ailə qurmaz və beləcə dünyanın toruna düşər. Biri dünyaya övladı gəlməz, imtahana düşər, biri dünyaya övladları gələr, hərəsi onun üçün bir problemə çevrilir. Biri savadsızlıqdan bədbəxt olar, biri üçün savad "mə'nə" çevrilir və onu bədbəxt edir. Toparlansaq, hazırlaşsaq, hazır vəziyyətdə olsaq, dünyanı tanıya bilərik və onunla davranmağı bacaranıq.

Dünyanın əsas xüsusiyyətləri

Dünya ilə davranmağı bacarmaq üçün onun xüsusiyyətlərini bilmək zəruridir. Həzrət Əmirəlmöminin (ə) bizlərə dünyanın xüsusiyyətlərini çatdıraraq buyurur: "Dünya çox hiyləgərdir və onda hər nə varsa aldadıcıdır, məhv olmağa məh-

varsa, burada var. Amma Allahın Elçisi (s) bizi xəbərdar edir. Dünyanın axirət ilə müqayisədə bir damcı qədər belə dəyəri yoxdur. Öz-özlüyündə axirət, aqibət üçün olmayan dünyanın, axirətlə müqayisə baxımından bir damcı qədər də dəyəri yoxdur.

İmam Musa Kazım (ə) buyurur: "Dünya dəniz suyuna bənzər. Təşnə insan ondan nə qədər içərsə, susuzluğu daha da artar və axırda onu öldürər". Bu nu əziz İmamımız (ə) bizə öyrədir ki, dünya dəniz suyu kimidir, zənn etməyəq ki, daha çox içsək, doyacağıq. Nə qədər içsək, bir o qədər susayacağıq. Bu dünyadan nə qədər yapışacağıqsa, bir o qədər bizi özünə çəkəcək. O qədər içəcəyik ki, axırda bizi öldürəcək. Dünyaya başımız qarşmış olduğu bir zaman görəcəyik ki, artıq vaxt yetişib və getmək lazımdır. Dünyanın mahiyyəti budur. İstənilən dünya məsələsinə nəzər salanda görürük ki, onu əldə edəndə insan növbətisini istəyir. Öləndə dünya istəkləri bitmir. Bu dünya bizim istəklərimizi ödəmir. Nəyinki ödəmir, dünyanın ödəmək qabiliyyəti və gücü belə, yoxdur.

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Dünya sənə kölgəyə bənzər. Dayansan, o da dayanar, əgər onun dalınca getsən, səndən uzaqlaşar". Dünyanın mahiyyəti budur. Dünyanın dalınca qaçacağıqsa, o da qaçacaq. Arxasınca gedəcəksən, uzaqlaşacaq. Bu yol bitməyəcək.

Talaq verilmiş dünya

Həzrət İmam Kazım (ə) buyurur: "Dünya qadın simasında gəlib Həzrət İsanın (ə) qarşısında təcəssüm edir. Həzrət İsa (ə) ona buyurur: "Nə qədər ərə gətirmisən?" Dedi: "Çox". Həzrət İsa

kumdur və onda yaşayan hər bir şey fani olar. Təqvadən başqa onun heç əzuqəsində xeyir və yaxşılıq yoxdur". Əziz İmam (ə) dünyanın bütün xüsusiyyətlərini açır. Əgər dünya aqibət, axirət üçün olmasa, əgər Allahın razılığı üçün olmasa, bizi də öz hiyləsinə alət edər. Dünya axirət üçün olmasa, aldadıcıdır. Dünyada dünya olaraq çatdığımız hər bir şey məhv olacaq. Bu dünya yaşayışımıza əgər İlahi rəng qatsaq, Allah rənginə bolyasaq, o zaman əldə etdiklərimiz əbədi olaraq bizimiz qalar.

Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Dünyanın rəngarəng cazibələri sizi aldatmasın. Çünki, onlardan yalnız az bir miqdarını özünüzlə aparacaqsınız". Dünyanı hamıdan yaxşı tanıyan Həzrət Əli (ə) bizi xəbərdar edir. Buradan özümüzə nə apara biləcəyimizi düşünək. Nəyimizi bu dünyadan apara bilərik? Bu yaşayışımızdan, bu mülkiyyətimizdən, əlimizdə olanlardan axirətə nələri apara bilərik? Əlimizdə olan nemətlərin necə faydalarını axirət üçün istifadə etmişik?

Həzrət Əli (ə) buyurur: "Dünya - onu tərək edən üçün və axirət - onu axtaran üçündür". Dünyanın ciddi xüsusiyyətlərindən biri məhz budur. Dünya onu tərək insanları üçündür. Kim dünya dalınca qaçacağıqsa, dünyaya çatmayacaq. Amma kim axirətin dalınca gedəcəksən, ona çatacaq. Dünyanın ən ciddi xüsusiyyəti budur ki, ona çatmaq mümkün deyil. Kim dünyanı tərək etsə, axirət özü onun üçün gələr.

Allahım, bizlərə dünyanı tanıyıb, axirət üçün çalışmağı nəsihət et!

Allahım, bizlərin dünyasını nurani dünya qərar ver!

Allahım, aqibətimizi xeyirli et! Amin!

"Həyat yoldaşınız nə əcəb işə gəlib-getmir? Olmaya atalıq məzuniyyətinə çıxıb?..." Və ardınca güclü bir qəhqəhə. Bir neçə gün öncə şəxsən şahidi olduğum dialoqdan sadəcə bir cümlə idi yazdığım. Azərbaycan insanı üçün globallaşma, dünyanın inkişafı fonunda "atalıq məzuniyyəti" söz birləşməsi hələ də gülüş doğurur. Az qala kişinin dünyaya uşaq gətirməsi kimi də assosiasiya olunur deyə bilərik. Baxmayaraq ki, zamanında Milli Məclisdə bununla bağlı qanun da müzakirəyə çıxarılıb.

Əmək Məcəlləsi yaşıl işıq yandırır, amma...

Hələ 2009-cu ildə Milli Məclisin Sosial siyasət üzrə daimi komitəsi Əmək Məcəlləsinə dəyişiklikləri nəzərdə tutan qanun layihəsini ictimai müzakirəyə çıxarmışdı. "Hamiləliyə və doğuşa görə məzuniyyətlər"i nəzərdə tutan düzəlişdə qeyd olunurdu ki, hamiləlik dövründə və doğuşdan sonrakı dövr üçün işləyən qadınlara 250 təqvim günü müddətində ödənişli məzuniyyət verilsin. Eyni zamanda qanun layihəsində hamiləlik dövründə və yaxud doğuşdan sonrakı müddətdə qadının arzusu ilə həyat yoldaşına növbədənənar məzuniyyətə çıxmaq hüququnun verilməsi də nəzərdə tutulmuşdu.

Düzəlişdə vurğulanırdı ki, kişilər də atalıq məzuniyyətinə çıxma bilərlər. Amma sadəcə 2 həftəlik bir müddətə, həm də ödənişsiz. Qanuna düzəlişdə həmçinin qeyd olunub ki, ataların məzuniyyətə buraxılması xanımından asılıdır. Qanuna yeni düzəlişə görə, kişilərə xanımların razılığı olduğu halda atalıq məzuniyyəti verilə bilər. Bu, 130-cu maddənin düzəlişi idi.

Daha dəqiq olsaq, Əmək Məcəlləsinin 130-cu maddəsinə görə, işçilərin xahişi və işəgötürənin razılığı ailənin xəstə üzvünə qulluq edən qohumlardan birinə - səhiyyə müəssisəsinin rəyi ilə 14 təqvim günü-nədək müddətdə ödənişsiz məzuniyyətlər verilir. Əmək Məcəlləsinin bu tələblərinə əsasən işçinin ödənişsiz məzuniyyətlərdən istifadə etmək

hüququnun yaranması üçün 3 əsas şərt olmalıdır:

1. İşçinin xahişi
2. İşəgötürənin razılığı
3. Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 130-cu maddəsinə əsasən, ailənin xəstə üzvünə qulluq edən qohumlardan birinə qulluqla əlaqədar səhiyyə müəssisəsinin rəyi.

Bu məzuniyyət sırf uşaq doğuluşu zamanı həyata keçirilməyindən və ətraflı nəzərdə tutulduğundan adı da konkret olaraq "atalıq məzuniyyəti" deyil.

Ən yaxşı təklifi Skandinaviya ölkələri verir

Amma dünya ölkələrində vəziyyət bizdəkindən yaxşıdır. Onlara öz aramızda "şanslı atalar" da deyə bilərik. Məsələn, Skandinaviya ölkələri qadın-kəşibə bərabərliyi məsələsində bir tarix yazıb. Belə ki, Norveçdə ataların məcburi doğum icazəsi 14 həftəyə çıxarılıb. Təzə ata-ana olanlar maaşlarının 80 faizini alaraq ümumən 59 həftə doğum icazəsindən istifadə edə bilər. Özü də edə bilər yox, etməlidir. 2013-cü ilin 1 iyul tarixindən qüvvəyə minən qanun nəticəsində daha öncə 47 həftə olan doğum icazəsi 49 həftəyə qədər artırılıb. Maaşların 80 faizinin ödənilməsi şərti ilə istifadə edilə biləcək doğum icazəsi isə 57 həftədən 59-a qədər artıb. Amma bu dəyişikliklərdə icazənin 14 həftəsinin ata tərəfindən istifadəsi şərt qoyulub. Əgər ata bu icazədən tam isti-

Atalıq məzuniyyəti... harda nə qədər?

Atalara ən yaxşı "baxan" dünya ölkəsi hansıdır?..

fadə etməsə, hökumət uşaq yardımını azaldır.

Ümumiyyətlə, Skandinaviya ölkələri əsasən cinsi bərabərlik və atalıq haqları ilə bağlı məsələdə dünyanın ən inkişaf etmiş sistemine sahibdir. İsveçdə də vəziyyət bundan fərqli deyil. Bu ölkədə ataların iki ay məcburi doğum icazəsi var. Arzu edənlər 240 günə qədər məvaciblərinin saxlanması şərti ilə icazəsindən istifadə edə bilərlər. Maraqlıdır ki, doğum icazəsindən istifadə etməyən ataların uşaqları dövlətdən bizim uşaq pulu adlandırığımız yardımı ala bilmir. Ölkə hazırda məcburi icazə müddətinin 3 aya çıxarılması məsələsini müzakirə edir.

Orta Avropa ölkələrində dünyanın ən uzun analıq-do-

ğum icazə müddətləri var. Keçmiş Çexoslovakiya, yeni Çex Cümhuriyyəti və Slovakiyada (eyni zamanda Avstraliyada) analıq icazəsi ödənişli olaraq 3 ildir və qadının öz uşağını yetişdirməsi üçün 3 il evində oturması, işləməməsi əsasdır. Hətta analar əvəzinə atalar da bu icazədən istifadə edib uşaqlarına baxa, aylıq məvacibləri də işləmədikləri halda onlara ödəyə bilər. Qadın istərsə, bu məbləği daha da azaltmaq şərti ilə icazə müddətini 4 ilə qədər artırmaqla, Əgər uşaq problemlə dünyaya gəlibse, 3 illik müddət 6 ilə qədər artırılmaqla.

Estoniyada da vəziyyət daha yaxşıdır. Burada doğuşdan 70 gün öncəni də nəzərə almaqla 18 ay analıq icazəsi

verilir və bu müddətdə qadınlar məvaciblərini də alırlar. Burada atalar üçün də doğumdan sonrakı 3-cü ayda başlamaq üzrə ödənişli icazə haqqı var.

İngiltərə, Almaniya, Amerika... hərəsi ataya bir təklif verir

İngiltərədə 52 həftə olan analıq məzuniyyətində icazənin ilk həftə məbləğinin 90 faizi anaya ödənilir, sonrakı həftələrdə həftəlik 130 ingilis sterlinq ödəmə həyata keçirilir. Qanuna edilən son dəyişiklikdən sonra isə 2015-ci ildən etibarən bu icazədən istər ana, istərsə də ata istifadə edə bilərlər. Amerikada orta hesabla 10-12 həftə, Afrikada 10 həftə, Asiya ölkələrində də orta hesabla 8-10 həftə arasında dəyişməkdədir.

Almaniyada valideynlərə verilən ödənişli doğum icazəsi 14 həftədir. Burada dövlət valideynlərə təxminən 1.800 avro maaş ödəyir. Ödənişsiz icazə müddəti isə həm ana, həm də ata üçün uşaq 3 yaşına çatana qədər uzadıla bilər.

Avropanın daha bir ölkəsi Fransada 16 həftə olan ödənişli doğum icazəsi, üçüncü uşaqdan sonra 26 həftəyə qədər uzana bilər. Ödənişsiz icazə söhbəti gündəmə gə-

lərsə, bu halda ata-anaya bu icazədən necə istifadə edəcəkləri ilə bağlı variantlar təqdim olunur. Valideynlər öz aralarında razılaşıaraq, icazə müddətini 104 həftəyə qədər uzadırlar.

Doğum səviyyəsini artırmaq üçün atalıq məzuniyyəti

Sinqapur hökuməti ölkədə getdikcə aşağı düşən doğum səviyyəsini artırmaq üçün müddətli addımlar artıb. Türkiyə mətbuatının xəbərinə görə, ötən il avqustun 26-dan bu yana körpə dünyaya gələn hər ailəyə 5400 dollar pul verilir. Üçüncü və dördüncü övladlarını dünyaya gətirən valideynlər üçün isə bu məbləğ daha yüksəkdir. Güzəşlər bunlarla bitmir. Belə ki, Sinqapurda analarla yanaşı, yeni ata olanlar da iş yerindən 1 həftəlik məzuniyyətə buraxılırlar.

Qeyd edək ki, Sinqapurda 2011-ci ilin yekunlarına görə, hər qadın üçün doğum səviyyəsi 1,2-dir. Bir ölkənin davamlılığı üçün isə bu rəqəm 2,1 olmalıdır. Onu da bildirək ki, Sinqapurun 5,3 milyon əhalisinin cəmi 3,3 milyonu ölkə vətəndaşdır. Yerdə qalan hissesi əcnəbilərdir.

□ Sevinc TELMANQIZI

"Oazis" də yoxlama

Restoranda müştərilərin azalması xəbəri təkzib olunur

Sentyabrın 2-də "Oazis" restoranında müştərilərlə restoran işçiləri arasında dava sonda barışıqla bitdi. Ötən gün qalmaqallı restoranda olan əməkdaşımız rəhbərlikdən heç kimlə görüşə bilməyib.

"Müdir burda yoxdur" deyən, mühafizəçilərdən biri administratorlara danışmağı məsləhət bildi.

Restoranın administratoru dedi ki, rəhbərliyin qəti təlimatı olduğu üçün heç bir informasiya verə bilməyəcək. Söhbət əsnasında o dedi ki, dava barədə hər şey dəfələrlə yazıldığı üçün yeni heç nə söyləməyəcək: "Guya demişik ki, arvadının yaxasını bağla. Elə şey ola bilməz. Ondan başqa şəkili də var. Onun yoldaşı ağı paltarda, yaxası bağlı idi. Onun öz sinəsi açıq idi. Başqa masalardan şikayət gəldi deyə, bizim işçilər yaxınlaşıb deyib ki, yaxanı

bağla. O da əvəzində söyüş söyüb, ofisiyanti vurub. Hadisə bu cür olub".

Həmsöhbətimiz onu da bildirdi ki, bu cür hadisələr hər bir restoranda baş verə bilər.

"Oazis"dən onu da öyrəndik ki, restoranın həbs edilən əməkdaşlarının buraxılması xəbəri doğru deyil. Rəsmi barışığın isə hələ tam olmadığı, bu barədə dəqiq informasiyanı yalnız rəhbərliyin icazəsindən sonra verə biləcəklərini söylədilər.

Məlum hadisədən sonra restorana gələn müştərilərin sayında fərq olub-olmamasına gəlincə isə administrator

dedi ki, müştərilərin sayı azalmayıb:

"Bizim öz müştərilərimiz var. Hamısı da əvvəlki qaydasında gəlib-gedir. İndi də gördüyünüz kimi, ailələr öz istirahətləri üçün gəlib, yeyib-içirlər".

Qeyd edək ki, biz restoran-da olarkən, saat 19:00 radələ-

rində müştəri sayı heç də çox deyildi. Təqribən 3 masa tutulmuşdu.

"Oazis"də restoranda yoxlama olmasını da təsdiqlədilər. Amma dediklərinə görə, bu yoxlamanın son hadisələrlə heç bir əlaqəsi yoxdur.

Həmin hadisənin iştirakçılarından olan bir nəfər isə bu barədə danışmaq istəmədiklərini və barışığın olduğunu söylədi. Onun sözlərinə görə, vəkilləri bu barədə danışmağa icazə vermir.

Sonda onu da qeyd edək ki, restoran sahibi artıq problemin həll olduğunu, qarşı tərəfin barışıq təklifinə müsbət cavab verdiyini bildirib.

□ Fəridə ABDİYEVA

MÜSAVAT

Son səhifə

N 228 (5937) 12 sentyabr 2014

Milyoner ofisiyant

Amerikada lotodan 11,7 milyon dollar qazanan qadın hər kəsi təəccübləndirən açıqlama verib. Minnesota ştatında yaşayan Ronda Meat adlı qadın kiçik oğlunun israrı ilə aldığı lotodan 11,7 milyon dollar qazandığını açıqlayıb. Bu günə qədər ofisiyant olaraq çalışan qadın həyatında ciddi dəyişikliklər etməyəcəyini deyib. O, işinə davam edəcəyini, evinin həyatındakı otları biçəcəyini, hər gün olduğu kimi nəvəsini məktəbə aparıb-gətirəcəyini deyib. Meat qazandığı pulun bir hissəsini ona loto aldırən oğlunun təhsili üçün xərcləyəcək. Bir hissəsi ilə maşın alacaq, qalanını isə xeyriyyə qurumlarına bağışlayacaq. Dünyanın ən varlı ofisiyantı olan qadın iş yerində yaxşı dostları və

müdiri olduğu üçün onlardan ayrılmaq istəmədiyini deyib.

Ürək üçün ən təhlükəli 5 qida

Alimlər ürək üçün 5 ən təhlükəli qidanın adını açıqlayıb. Münhen Universitetinin ürək-damar xəstəlikləri üzrə kafedrasının alimləri ürək və damar sistemi üçün zərərli olan 5 qidanın siyahısını tərtib ediblər:

1. Tərkibində doymamış yağlar və marqarin yağı olan yağlı şirniyyatlar, kremli tortlar da buraya daxildir.
2. Hisə verilmiş kolbasalar.
3. Qırmızı və qara kürü.
4. Köpüklənən şərab və şampan.
5. Qadınlar üçün gündə 0,5 litr pivə - 0,33 və kişilər üçün daha çox.

Alimlər belə düşünür ki, ürək-damar xəstəliklərinin birinci səbəbi təkcə stress yox, həm də qida rejimi ilə bağlıdır. Bahalı və yağlı qidalardan istifadə etmək isə sağlamlıq demək deyil.

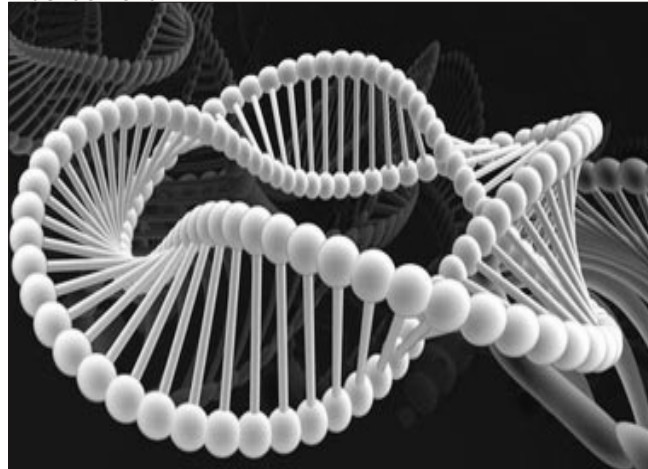
Əsasən ürək-damar xəstəliklərində ilk göstərici kimi insanlar bu şikayətlərlə müraciət edirlər.

- Yuxunun pozulması.
- Səbəbi olmayan günlük yorğunluq.
- Fiziki yorğunluqdan hava çatışmazlığı.

Ömrü uzadan gen tapıldı

Alimlər ömrü təxminən 1/3 dəfə uzadan gen aşkar ediblər. Kaliforniya Universitetinin amerikalı biooloqları Los - Ancelesdə gerontoloqianın imkanları haqqında ehtiyatla və nikbinliklə danışdılar. Onlar milçəklərin ömrünü AMPK genini aktivləşdirməklə 30% uzatmağa nail olublar. Bu zaman təkcə ömrün uzadılması yox, həm də bütövlükdə sağlamlığın möhkəmlənməsi mümkün olub. Kaliforniya Universitetinin nəzdindəki Molekulyar Biologiya İnstitutunun alimləri ümid edirlər ki, ömrün uzadılması ilə yanaşı, xəstəliklərlə mübarizə aparın insanlar üçün də bu mümkün olacaq. Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, sinir sistemindəki hüceyrələrdə AMPK geninin sayının artması onun aktivləşməsinə göstərir və qocalma prosesi ləngiyir. Bu proses təkcə sinir sistemi hüceyrələrində yox, həm də bağırsağ hüceyrələrində olur.

Belə bir mənzərə alimlər bağırsağ hüceyrələrində AMPK genini tətbiiq edən zaman da müşahidə olunub. Təcrübədə iştirak edən milçəklərin ömrü proseduran sonra 6 həftədən 8 həftəyədək artıb. Biooloqlar heyretətamiz nəticələri belə izah edirlər ki, AMRK geninin aktivləşməsi ilə qocalma prosesinə səbəb olan "tullantılardan" daha tez və asan xilas olmaq mümkün olur. Hüceyrələrin təmizlənməsi həm sağlamlığın möhkəmlənməsi, həm də ömrün uzanması deməkdir.

Uşağın gözünü çıxardılar

Meksikada baş verən hadisə hər kəsi şoka salıb. Məlumatlara görə, meksikalı ailə satanist olduğu üçün evdə dini ayin keçirmiş, 2012-ci ildə baş vermiş hadisə zamanı ailə üzvləri 5 yaşlı Fernanada Caleb Alvaro adlı uşağa şeytani göstərməyə çalışıblar. Valideynləri uşağın gözünü yummasını istəsələr də azyaşlı uşaq bu istəyi yerinə yetirməyib. Bundan sonra uşağın anası, nənələr, xalası və əmiləri onun gözünün çıxarılmasına qərar verib. Əli-ayağı bağlanan uşağın gözləri anası tərəfindən taxta qaşığıyla oyulub. Fernandonun səsini eşidən qonşular kömək etmək istəsələr də, qapını açan olmayıb. Hadisə yerinə gələn polisler uşağı xəstəxanaya aparıblar, ailə üzvləri isə həbs edilib. 2 il davam edən məhkəmə prosesindən sonra ailə üzvlərinin hər biri 30 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Fernandonun gözlərini isə bərpa etmək mümkün olmayıb.

QOÇ - Fəaliyyət göstərdiyiniz idarə və ya müəssisələrdə xırda narazılıqla üzləşsəniz də bu, ötəri xarakter daşıyacaq. Əslində Göy qübbəsi şəxsi işlərinizdə böyük dönüş olacağını bildirir.

BUĞA - Dünəndən mənfə yüklü Ay bürcünüzə daxil olsa da, ətrafınızda olan insanlarla birlikdə özünüzü gümrə hiss edəcəksiniz. Sevgi münasibətlərindəki kobudluğu aradan qaldırın. Müqəddəs yerlərə gedin.

ƏKİZLƏR - Ürəyiniz istəsə, bu təqvim maraqlı və füsunkar tərzdə başa vura biləcəksiniz. Bütçənizdə artım olduğu təqdirdə axşam səfərə çıxmağa dəyər. Axı sizin üçün dərmanlar çoxdur!

XƏRÇƏNG - Şübhə ilə yaşadığınız adamların məsləhətlərinə qulaq asmayın. Bütün qərarları yalnız özünüz verin. Saat 16-dan sonra maraqlı qonaqlıqlar yolunuzu gözləyir. Bundan imtina etməyin.

ŞİR - Mühüm işlərinizin həllini həftəsonuna saxlayın. Onsuz da bu gün belə planlarınızın reallaşma ehtimalı azdır. Ulduzlar süslüyünüzü nəzərə alıb istirahət etməyinizi məsləhət görür.

QIZ - Ciddi fiziki işlərə və işgüzar sövdələşmələrə həvəs göstərməyin. Əks təqdirdə gərginliklə üzləşəcəksiniz. Yaxşı olar ki, nahardan sonranı bütönlüklə gəzinti və qonaqlıqlara həsr edəsiniz.

TƏRƏZİ - Qarşınızda böyük perspektivlər durur. Lakin situasiyaları real qiymətləndirməyiniz ucbatından aktivlik göstərə bilmirsiniz. Hər xırda məsələyə görə əsəbləşməyiniz əbəddir.

ƏQRƏB - Əsas diqqəti fəaliyyətə yönəltməyiniz, günün ümumi mənzərəsindən razı qalacaqsınız. Danışqları ciddi və məsuliyyəti dərk edən adamlarla aparın. Tamahkarlığa meyl etməyin!

OXATAN - Təxminən saat 14-ə qədər ümumi əhvalınız aşağı səviyyədə ola bilər. Buna görə məyus olmağa dəyməz. Çünki sonrakı müddətdə ciddi problemləriniz olmayacaq. Qazanmaq ehtimalınız da var.

OĞLAQ - Pulla bağlı bütün planlarınızı təxirə salın. Çünki astroloji göstəricilər bu təqvimdə maliyyə uğursuzluqlarından xəbər verir. Həmkarlarınızla əsəbi davranışa meyl etməyin.

SUTÖKƏN - Ətrafınızda baş verən hadisələr o qədər də ürəyinizə deyil. Bu, daxilən sizi sıxsa da, çıxış yolu tapa bilərsiniz. Odur ki, ulduzlar gəzintiyə və ya səfərə çıxmağınızı tövsiyə edir.

BALIQLAR - Ulduzların düzümü şəxsi bütçənizdə bir qədər artım olacağından xəbər verir. Odur ki, əsas enerjinizi məhz deyilən istiqamətdə nizamlamalısınız. Gözlənilməz təkliflərə əməl etməyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Pilot havada ağladı

Xorvatiyanın Split şəhərindən Fransaya getmək üçün havaya qalxan "Europe Airpost" Hava Yollarına məxsus təyyarənin pilotu sənişinləri qorxuya salıb. Məlumatlara görə, təyyarə havada sarsıldıqda pilot ağlayaraq "Təyyarə hər an partlaya bilər. Yerə düşə bilər" deyərək anonslar etməyə başlayıb. Bundan sonra təyyarədəki sənişinlərdən biri arxa motorlardan birinin dayandığını deyib və pilot deyənləri təsdiqləyib. İtaliyaya təcili eniş edən pilot daha sonra ağlamadığını deyərək sənişinlərlə zarafat etdiyini bildirib.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.600